

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Nőink társadalmi helyzete.

Anők egyenjogúsítása ma, leg-
 alább nálunk, legkevésbé tar-
 tozik az akut jellegű kérdé-
 sek közé; ellenkezőleg — a
 legtöbb férfinak nem leg-
 utolsó gondját képezi, hogy
 miként emancipálja magát
 úgy általában a nő, mint specialiter a saját
 neje uralma, befolyása alul. Valóban a férfiak
 a legtöbb esetben csak kesernyés mosolylyal
 fogadják, különösen a nő-írók részéről oly
 gyakran hangoztatott vádat, állítólagos zsarnok-
 ságuk miatt, mellyel a nőt az egyén természeti
 jogaitól is megfosztva, rabszolgaságban iparkod-
 nak tartani. Meglehet, van valami a dologban,
 vagy ha magát a tényt bajos volna is beigazol-
 ni, a férfi önis természetéről fel lehet tételezni azt a
 maliciát, hogy legalább az akarat nem hiányzik
 benne, hogy a társadalomban elfoglalt előnyösebb
 állását ez irányban érvényesítse, de hát elvégre
 is mit tehet a férfi arról, hogy az önvédelem
 a nők tulságos követelődéseivel szemben egy kissé
 talán maliciózus is teszi. Vagy nem-e legtöbb
 óhaja minden nőnek, hogy a férfit lábai előtt
 lássa? . . .

Pedig épp ez az, a mitől a férfi ma jobban
 idegenkedik, mint az emberi társadalom bármely
 megelőző korában. Tagadhatlan, hogy a magán
 háztartás szükségleteinek fedezése tekintetében a
 gépmunka ma már nagyon devalválta a kézi-
 munka értékét, míg másrészt a közpiac, a ven-
 déglő, a fogyasztási egyletek és közkonyhák a
 nőt a háztartásban mindinkább nélkülözhetővé tes-
 zik. Szóval a házasság, mint mondani szokták,
 kezd kimenni a divatból, a férfi függetleníti ma-
 gát a nőtől, a háztartást fényűzési cikkek tek-
 inti, melyet rendszerint csak akkor vél megen-
 gedhetőnek, ha vagy maga oly helyzetben van,
 vagy épp a nő által oly helyzetbe hozatik, hogy
 e fényűzés eszközeit könnyesen megteremtheti.

A viszonyok ily alakulása, az életnézetek
 ilyen változása folytán kénytelen lett a nő ed-
 dighi fegyvereit, melyekkel a férfit a maga részére
 meghódítani iparkodott, félredobni és a helyett,
 hogy mint eddig tévé, minden idejét ezek fejleszté-
 sére, kiművelésére és minél előnyösebb felhasz-
 nálására fordítaná, más tőrre vinni át a harcot,
 hogy midőn mint a férfi szövetségese mellőztetik,
 ezentúl mint annak, ha nem is ellenfele, de leg-
 alább is mint vetélytársa érvényesítse magát. Hisz
 az az állapot, melyet az emberi előítélet és a tár-
 sadalmi konvencionális felfogás különösen a haj-
 don nőre erőszakolt, eddig is a legtöbb eset-
 ben csaknem tűrhetetlen vala. És itt lehetetlen
 attól, amit a bevezető sorokban a férfinak a nő-
 hatalom alatti állítólagos görnyedéséről tréfásan
 mondottunk, komolyabb irányba át nem térünk.

Valóban képzelhető-e szánandóbb annál a
 szenvedőleges állapotnál, melyre a legtöbb fiatal
 nő kárhóztatva van. A természet és a társadalom
 egyképen rendeltetésévé szabta a férjhezmenést
 és ő maga is léte céljává tekinté azt. De vajjon
 tehet-e önkaratából csak egy lépést is, mely őt
 céljához közelebb vinné. Ölbe tett kezekkel kell
 várnia, lesnie a férfi kezét, míg megkönnyül
 rajta. Még hagyján, ha vagy gazdag, vagy a ter-
 mészettől fölös bajakkal látott el. De hányan
 vannak, kik mindkét kategórián kívül esnek! És
 ha aztán elvirulnak rajta az évek, ha pártában
 marad, mi vár rája egyéb, mint a társadalom
 szánakozása, gúnymosolya.

De egyéb körülmények is elengedhetlenné
 teszik, hogy a nő lehetőleg függetlenítse magát
 a férfitől és a legcsekélyebb, a mit joggal meg-
 követelhet, hogy e függésre legalább a törvény
 és a társadalmi szokás ne kényszerítsék, melyek-
 nek szempontjából, ha egyébként nem vagyonos,
 alig képes fentartásáról másként gondoskodni, ha-
 csak nem mint feleség vagy anya. Senki sem
 értsen bennünket félre. Mi magunk is abban a
 nézetben vagyunk, hogy a nőnek ez első és leg-

főbb rendeltetése. De ha e rendeltetését önhibá-
 ján kívül be nem töltheti, vajjon lehetne-e őt
 észszel kárhóztatnunk, midőn tisztességes foglal-
 kozás után existenciáját biztosítani törekszik, ha
 mindjárt e foglalkozás olyan volna is, melyet ed-
 dig a férfi végezett. Ha a nő mint házastárs, mint
 anya töltheti be szerepét, ez mindenesetre helyes
 is, megfelelő is, de hogy a munkásosztályoktól
 eltekintve a nők legnagyobb részére nézve más
 választás, más életpálya nyitva ne álljon, hogy a
 pártában maradás esélyének kellemetlenségei el-
 lenében előzetesen ne biztosíthassa magát, ez oly
 szociális igazságtalanság, mely továbbra alig áll-
 hat fenn.

Lehetetlen ama társadalmi berendezést, mely
 a nemi különbségek véletlen esélyét a törvényes
 jogok oly egyenlőtlen élvezetére utalja és a fog-
 lalkozásokat egy erőszakos chablon szerint a ne-
 mek szerint mereven osztályozza, az erkölcsi és
 társadalmi fejlődés legnagyobb akadályaiul nem
 tekintünk. A férjzetlen nők legnagyobb részé-
 nek életmódja a jelenben valóban nemcsak igen
 sivár, hanem természetellenes is. Tényleges, va-
 lóságos foglalkozásuk alig van, és életerejüket,
 energiájukat jobbadán oly dolgokra fecsérik, mel-
 lyek az életnek inkább csak aprólékoságait ké-
 pezik. Hányan vannak, kik mélyen érzik ez ál-
 lapot nyomasztó hatását és mitem óhajtanak in-
 kább, mint kellő foglalkozást, mely munkaösztö-
 nüket kielégítse és részükre független állást biz-
 tosítson. Hányan vannak, kiket a működési kör-
 korlátoltsága folytán az életviszonyok oly hely-
 zetbe juttatnak, hogy midőn természeti képessé-
 geik egyikét sem képesek értékesíteni, szerelmük-
 ket kénytelenek áruba bocsátani. Vagy hiszi-e
 valaki, hogy a társadalmilag független nő, ha
 állása még oly közvetlen érintkezésbe hozná is
 őt a nyilvános élettel, hamarabb fog engedni a
 csábításnak, a lélekvásárlásnak, mint az, kit kö-
 tött helyzete esetleg a nyomorral fenyeget? És a
 ki ezt nem hiszi, pedig lehetetlen hogy ne higgye,
 annak okvetlenül be kell látni, hogy a nőnek
 kétségtelenül joga van azon erkölcsi garanciára,
 mely a függetlenségben rejlik és hogy e jogot
 töle megvonni humanusnak nevezett korunktól a
 legnagyobb inhumanitás volna.

A férfi a maga részéről mindeddig vajmi
 keveset tett a nő társadalmi és vagyonszerzési
 egyenjogúsítására és az ez ügyben követett szük-
 kebbi magatartását el nem fogadhatja. A férfi az
 asszonyban rendszerint csak a házastársat, a
 leányban a leendő gazdasszonyt látja. A nőnek
 mindazon természeti képességei, hajlamai, melyek
 az ő érdekét közvetlenül nem támogatathatják, ér-
 téktelenek szemében. Ebből kifolyólag olyannak
 akarja tudni a nőt, ki képes legyen benne szen-
 vedélyt kelteni, hiúságát kielégíteni és azonfelül
 gazdasági érdekeit szolgálni; reméli egyuttal,
 hogy alkalmas eszközt talál benne gyermekeinek
 felnevelésére és csakis ezen irányban követel tőle
 képzettséget.

Szerencsére ma már a nők maguk belátják
 eddigi állapotuk tarthatatlanságát és habár csak
 sporadice kísérletet tesznek társadalmi helyzetük
 megváltoztatására. És a tapasztalat megmutatta,
 hogy a megváltozott állás éppen nem tereli el a
 nőt tulajdonképeni rendeltetésétől. A legnagyobb
 rész, amint hitvessé, anyává lesz, kizárólag a csa-
 ládnak szenteli magát. Lelkében sejtji, érzi, hogy
 e kötelességet a természet oltotta belé és hogy
 előbbi foglalkozására csak a viszonyok kényszeri-
 ritik és amint férjhez megy, férje és gyermeke
 iránti szeretete a házi tűz helyhez kötik minden
 gondolatát, minden tevékenységét.

A nőt eddig se szellemi, se erkölcsi tekintetben nem lehetett szabadnak tekintenünk, nem
 pedig azért, mert vagyonszerzési szabadsága,
 existenciájának biztosítása, ezer meg ezer előíté-
 let által volt korlátozva, pedig csakis ez nyujt-
 hat a nőnek szilárd alapot erkölcsi önállóságának
 megővésére és a természettől nyert képességei-
 nek kifejtésére, értékesítésére. Az egyén szabadsá-
 gát és függetlenségét csupán a férfiban ismer-
 ni el és a nőt továbbra is szűk körében fogva tar-

tani és tétlenségre kárhóztatni: ellenkeznék a sza-
 badeszmék mindinkább terjedő áramlatával és a
 humanitás legsajnálatosabb visszaesését jelentené.
 Pozsonyi Béla.

Külügyi szemle.

A „Pester Lloyd“ a francia respublika mellett.

„A ki másnak vermet ás, maga esik bele!“
 A francia monarchistákra alkalmazza ezt a
 Pester Lloyd.

És miért teszi ezt?
 Mert úgy véli: a monarchisták az egész „par-
 lamenti vizsgálatot“ csak azért intéztették a „res-
 publika“ ellenében, hogy azt népszerűtlensék s
 ez által a Napoleonidák, vagy a Bourbon-Orlean-
 soknak nyissák meg az utat — a trónhoz.

A „Pester Lloyd“ annyira buzgón védeke-
 zik is ez irányban, hogy szintén elárulja szive
 vágyát; hogy ő a republikában talán inkább ta-
 lálná örömet, holott itthon meg mennyire királyi (?)
 mennyire loyális ő (?) az osztrák-magyar monar-
 chiában? . . .

Mi nem értjük e kettős játékot!
 Mert ha Ciceróval kell tartanunk, csak azt
 mondhatjuk: hogy a monarchia az egyetlen állam-
 forma, mely a legtartósabb békét biztosítja; föl-
 téve, hogy a monarchia philosoph s eléggé okos
 arra is, hogy a nemzetnek jogait is respektálja.

De lehet, hogy a Pester Lloyd előtt talán
 a svájci köztársaság szelleme lebegett s a
 „minori ad majus“ levonja következtetéseit; holott
 Svájc csak azért nyugodt és érintetlen még eddig,
 mert még nem tudtak rajta megosztotni a szom-
 széd államok s nem is oly kívánni való objektum,
 melyért a szomszédok olyannyira esengenének,
 hogy miatta egy külön háborút is megveszélyez-
 tetnének.

Avagy talán a „Pester Lloyd“-nak a francia
 republikai kormányok alatti nemzetgazdasági ví-
 mányok tetszettek meg annyira, hogy az ottani,
 leginkább a republikai kormányok alatt felülke-
 rekedett bankárok többsége boldogulása miatt el is
 tekinteni képes attól, hogy ha itthon a királyság
 eszméje mellett tör is lándzsát, Franciaországban
 — ezt a republika érdekében találja szükséges-
 nek érvényesíteni — mert hát a monarchiai állam-
 formák állandóbb intézményei s tartósabb vezérfer-
 fia mellett, talán nem is nyílik annyi alkalma a
 bürzianerok mód nélküli meggazdagodására? . . .

Legyen bármiké!
 Előttünk feltűnt a „Pester Lloyd“ kardosko-
 dása a mai Franciaország republikánus gazdálko-
 dási erkölcsi mellett! amidőn ugy a Napoleonok,
 mint a Bourbon-Orleansok igazságos vádjait,
 csakis azért refuzirozza, mert e vádak alatt mo-
 narchikus velleitásokat vél lappangani.

Ha csakugyan ezek volnának is a monar-
 chikus pártok és a Clemenceau-féle radikalisták
 föllépéseinek következményei? vajjon kevésbé vol-
 nának-e azért üldözendők azon cselekmények, azon
 visszaélések, mik főleg a republikánus — egymást
 gyakrabban féléváltó — kormányok alatt olyannyira
 voltak lehetőek, hogy azok végre az érdekelt kor-
 mányok szembehunyása mellett is, végre egy rendje-
 lezési körben törhettek ki s ezekhez üzletet is csi-
 nálhattak oly emberek, kik a kormányhoz, sőt
 magához az elnökhöz is közel viszonyban állot-
 tak s kik éppen még a haza védelmezői karát — a
 katonaságot is inficiálhatták? . . .

Mondjon bármit is a Pester Lloyd a mo-
 narchikus pártok gyanúsítására: ok csak kötelessé-
 geiket teljesíték, midőn a közromlottság felszínre
 jutásával — ezek matadorjait megbélyegezni elég
 bátrak voltak — egy oly országban, melynek már
 az 1789-iki republikai justifikációk emlékei után
 is vissza kellett riadnia attól, hogy még egy ily
 lehető justifikáció elébe menjen? . . .

S mégis, dacára ennek, a monarchikus pártok
 vezérei: Cuneo d'Ornano és Mackau; és a radi-
 kális párt vezére: Clemenceau, nem-e egyaránt

abban értettek egyet, hogy a respublikai, vagy bármely kormánya Franciaországnak, nem tűrheti már tovább azon szegényfoltot — egykor igen is tiszta homlokán, miszerint minden érdem nélkül csak pénzzel vehessék meg a kitüntető érdemeiket is, holott egy igazi nagy republika *ilyesmiket anomáliának* is tart, mert jól tudja, hogy polgárai republikánus gondolkodásúak s nem is szorulnak ily érdemelekre? . . . mint nem szorul a tengerentúli nagy republika — Amerika sem. Pedig ott sem minden arany a mi fénylik s a mi fénylik is, az csak azért lehet, mert Amerikában a köztársaság egyedül áll — monarchikus intézmények vetélkedése nélkül — nem is jutván senkinek eszébe *Braziliát* a köztársaság versenytársául csak fel is említeni.

Ezek ellenében azonban a Pester Lloyd az érdemeleket vásárlóit veszi pártfogásába, mert a monarchikus és radikális pártok ez idő szerinti föllépéseit megrója, s megrója azon incidensből, mivel ez netán a monarchikus és radikális pártoknak válhatnék hasznára.

De legyen bárkinek javára a megindított parlamenti vizsgálat, ha csak ez által Franciaország levegője megtisztul s ez által kormányainak *stabilitása is helyreáll*: nem-e ez fogná aztán Franciaország belső bajait is kigyógyítani s egyszerűságra a radikalizmussal járó *végletességeknek is elejét venni és azoknak végét is vetni?*

Legfőbb az következnék be ebből, hogy a monarchisták kerülhetnének fölüli. De hát ha nem az ország kárára, hanem hasznára? vajjon *ettől* irtózik-e annyira a Pester Lloyd, hogy meg is fenyegeti őket *sőtét* (!?) tetteik miatt, amelyekért a jelen republikánus többség által kiküldendő bizottság által el is ítéldőknek s megbélyegzendőknek is tartja őket?

Ugyan hát miért is kívánja mindezt a jelen köztársasági többség által eszközöltetni a *Pester Lloyd*?

Hogy, mint elég naívnál és őszintén bevallja, az 1877-iki május 16-ától kezdetét veendő parlamenti vizsgálat *hosszu tartama* alatt, ugyanaz, *únja* is meg a Caffarel, Limousin, D'Andlau-féle rendjelárusító történeteket s azután Wilsonra ne is gondoljon senki!

Ime tehát ez a *lóláb* — a republikánusok *tisztára mosatása!* s ezt a Pester Lloyd a monarchisták s radikalisták vádjainak *nem megcáfólása, de forradalmi nüzura visszavezethető fenyegetései által ohajtama eléretni!* . . .

*Kár ezekkel dobálózni, mert ha im ezen nyilatko*vi fel az égnek a Pester Lloyd, az csakugyan az ő fejére száll vissza és nem a radikalisták és monarchistákra, amidőn a mai jól fölfegyverzett s elkészült koalíció áll őrt Európa békéje fölött.

Antunovits József.

Hírek.

Zombor küldöttsége Haynald bíbornokhoz. A „Magyar Allam” írja: Haynald Lajos dr. bíbornok-ersek, a ki a mult szept. hava 8-án szentelte föl a Zombor városa által ötvenezer forint érseki segélyezés mellett épített nőzárdat és leányiskolát, s az őt ugyanazon alkalomból üdvözlő város közönségének nyolcvanezer forintot ígért egy ugyancsak szerzetesnők vezetésére bízandó nagy árvaház felállítására: Zombor városa szeptember havi közgyűlésében egyhangulag diszpolgárrá választotta. Az oklevél átadásával egy tíz tagú küldöttség bízott meg, mely a Zombor városi főispán vezetésével h. h. végén fog Kalocsán megjelenni, hogy kifejezze a főpásztor előtt a város halálját a nagylelkű adományozásért és azért a kitüntetésért, mellyel ő emnenciája Zomborban a zárdaiskolát személyesen avatta fel.

A magyar kir. testőrség kapitánya. Fratriesevics Ignác lovassági tábornok — kinek elhunytáról röviden már megemlékeztünk — egyik legérdemesebb lovassági tábornokunk volt s ezen felül tífkos tanácsos, a magyar főrendiház tagja, a 12-ik számú huszárezrednek, a Lipót-rend nagykeresztjének tulajdonosa és a vaskorona-rend lovagja. Született Zomborban, 1820. jul. 23., 1838-ban hadapród lett s a 3-ik véres-ezredben, 1841-ben a magyar testőrséghez tételét, 1846-ban alhadnaggyá lett a 6-ik véres-ezredben. A véreséknél első osztályú százados lett, 1854-ben őrnagy a 10-ik huszárezredben, 1859-ben ezredes és a 2-ik huszárezred parancsnoka, 1866-ban vezérőrnagy a nagy vezérkarban s a háboruban szerzett érdemeiért kapta a vaskorona-rendet, 1869-ben a gráci hadosztály parancsnokává nevezetett ki, a következő évben altábornaggyá lett s 1875. jul. 1-től kezdve a magyar testőrség kapitánya. 1881 óta Fratriesevics lovassági tábornok volt. Halála széles körökben kelt általános részvétet.

A hulla a boldogultnak kívánságához képest estőtörtök este leszállított ide szülő helyére, a ravatal a családi házban állítottatott fel s a temetés onnan lesz szombaton d. u. 1/2 4 órakor a lehető legnagyobb ünnepélyességgel a Rökus temetőbeli családi sírboltba. A gyászmise pedig hétfőn 9 órakor tartatik a r. kath. templomban.

Primicia. Szabadkán Hoffmann Béla a napokban mondotta első szent miséjét Mamuzits Mátyás prépost-plébános manuduktorsága mellett a Szt. Terézia templomban.

Athelyezés. Balogh, helybeli állomás m. kir. honvédhadnagy Oroviára helyeztetett át.

Athelyezés. Rátvay János rimaszombati kir. trvszéki fogházfelügyelő az újvidéki kir. törvényszékhez helyeztetett át.

Képviselőnk körünkben. Parabutyról írják november 14-iki kelettel: Örömmel sietünk konstatálni

hogy választókerületünk szerencsés oly képviselővel bírhatni, ki nemesak programbeszédet jár tartani hozzánk, hanem ki közvetlen a választások után is, midőn már elmondhatja a költővel: „Partra szállottam, levonom vitorlámat . . .”, szívesen siet körünkbe, hogy velünk, illetve társaságunkban egyaránt töltönsön. Legalább ezen szívéllyel vonzódnának tulajdonimot azt, hogy nagsz. dr. Vojnits István képviselő ur választókerületében időzött. Szalai Károly ur, volt megyei főszámvévo s helybeli nagybirtokos meghívásának engedve, Vissy főszolgabíró, Jusits járásbíró, Hofbauer járásorvos és Trischler X. Ferenc urak társaságában f. hó 13-án a déli órákban Hódásághról községünkbe rándult. Bár hivatalos tudomása senkinek sem volt megérkezéstükről, községünk apraja-nagyja azért csakhamar örvendtes tudomást vett róla, hogy szeretett képviselőnk köztünk időzik. Nem szándékomban esetelní ama igazi magyar vendégszeretetet, mellyel egy Szalai Károly ur, mint kedves neje vendégeiket környezték, leírni egy sem tudnám, azt látni és tapasztalni kell. Az ebédnél még ott voltak: ft. Gritzmann János plébános ur, Bauer segédlelkész és Bártl gyógyszerész urak. Alig tüntek el az utolsó fogás maradványai, a községi előjáróság és képviselőtestület, élőkön a jegyző és bíráló jöttek kifejezést adni hódolatuk s tiszteletüknek; folyt a társalgás egész fesztelentül, szeretett képviselőnknek mindenki számára volt egyaránt szívélyes szava. Bizonyára nem szakadt volna egyhamar vége e kedélyes együttlétnek, ha képviselő urunk időközben ft. plébános urat, mindkét jegyzőt és gyógyszerész urakat látogatásával meg nem tiszteli. Azon folytonos óváció melyben képviselő urunk lépten-nyomon részesült, legjobb bizonyítéka annak, mennyire híve néptünk a mai politikai elveknek, melyeket képviselő urunk magának vall. Bizony öreg este volt már, midőn mindannyian Szalai urhoz visszatérve, képviselő ur meleg szavakban vett búcsút, egy a még jelenlevő vendégektől, mint a házigazdától, mire Szalai ur valóban megható szavakkal tolmácsolta egy a saját, mint a község érzelmeit, midőn többek közt azt mondotta: „Képviselő ur fáradsalmi közt emlékezzék meg Parabutyról, hol mindig, minden időben jó barátok, hű elvtársak tárt karjai várják pihenésre.” Ama biztos reményben mondtunk „Isten hozza”-ot, hogy szeretett képviselő urunkat ismét mielőbb szerencsénk lesz körünkben tisztelhetni!

Hirdetmény. A városi törvényhatósági bizottság f. é. október hó 26-án 197. szám alatt kelt határozata folytán közzhírré tételük, hogy a felsővárosi választókerületben megválasztott és időközben elhunyt Zsulyevits Dömjén bizottsági tag ur helyébe, ugyszinte a szelenei választói kerületben megválasztott és időközben leköszönt Valter Nándor bizottsági tag ur helyébe új tag választása folyó évi december hó 4-ik napján délelőtti 9 óratól délután 4 óráig fog eszközöltetni. A felsővárosi választókerületre nézve választási helyül a bezdáni úton fekvő „Csibrák”-féle vendéglő, a szelenei választókerületre nézve pedig választási helyül a belső vásártéren fekvő „Szabási”-féle vendéglő jelöltetett ki. Választási joggal bírnak mindazok, kik az országgyűlési képviselőválasztásra jogosultaknak 1887. évre érvényes névjegyzékébe és pedig a felsővárosi választó kerületben, illetve a szelenei választó kerületben fel vannak véve. Kelt Zomborban, 1887. évi november hó 12-én. Dr. Csibás Benő s. k. polgármester.

Vasárnap délelőtti a helybeli iparegyesület részéről Frey Imre egyesületi elnök vezetése alatt egy küldöttség tisztelt Thurszky Jenő városi adóügyi tanácsosnál, fölkérvén őt az egyesületi jegyzőség elvállalására. Thurszky tanácsos, habár tulhatalmazott teendő teljes mértékben igénybe veszik, mégis, tekintettel az iparegyesület eseseom korára, késznek nyilatkozott a jegyzői tisztelet díjtalanul magára vállalni. Válaszát a küldöttség örömmel vette tudomásul.

Eszküvő. Szabadkán Mucsi György, városi főszámvévo, hétfőn délután vezette oltárhoz Völgyi Jolán kisasszonyt.

Kossuth legújabb levele. Kossuth Lajos nov. 1-ről levelet intézett a Közép Bácska című topolyai lap szerkesztője, Krämer József urhoz, feleletül egy nem rég elhunyt topolyai gazda irományai között ugyanis egy beszéd följegyzését találták meg, melyet Kossuth 1849. kisasszonyhava 15-én Orsovánál terdelve mondott volna. E beszéd hitelessége ügyében intézett Krämer ur Kossuth Lajoshoz kérdést, a melyre nagy hazánkfia így válaszolt: „Turin 22 Via dei Milie. Nov. 1. 1887. Uram! Szerkesztő ur! Vettem nov. 1-i levelet, mely bizonyos bucsuszótra vonatkozik, melyet állítólag én intéztem volna hazánkhoz Orsován 1849. augusztusban, s mely így kezdődik: „Hazám! Magyarok hazája, Isten veled”, azután Isten veledet mondat a „Magyarok fiatal királyának” is: s inti: ne feledd, hogy nincs fején a korona, mert én „azt viszem” stb. Helyesen ítel ön Uram! midőn ez állítólagos bucsuszózatot mind tartalmánál fogva, mind az „Iratam” I. kötetének első lapján olvasható jegyzék folytán is feltétlenül költöttnek tartja. Én megvallom, bámulatra méltó dolognak tartanám, ha akadt volna vagy akadna gondolkozó ember Magyarországon, a ki ama jegyzék olvasása nélkül is, feltehető vagy tehetné rólam, hogy én oly tartalmu bucsuszótra képes leheték. De ön megkíván általam erősíteni nézetében. Hát a leghatározottabban kijelentem, hogy az az egész bucsuszóati historia, valami beteges fantáziának szüleménye; minden részletben költött, merő hazugság; egy rossz mese. Sem azt, sem semmi más bucsubeszédet nem mondtam sem Orsován, sem sehoh másutt azon boldogtalan emlékü időben, midőn a hontalanság keserves útjára léptem, a mint Iratam előszavának első sorában megírva van. Sokszor és sokat volt és van alkalmam tapasztalni, hogy a leghaszontalanabb pletyka koholmányok mi könnyen találhatnak annyi hitelt, hogy még a történelemben is bejuttanak, hát minthogy abban a koholt beszédben a koronáról is van szó annak hozzátételével, hogy én azt „viszem”, engedje meg ön nekem ez alkalmat annak kijelentésére felhasználnom, hogy én nemesak nem „vittem” a koronát, hanem annak elviteléről, mint Orsova táján elrejtéséről, még csak tudomásom sem volt. A beltgyűlési teriumra tartozott a dolog . . . s hírem, tudtom nélkül történt, a mi történt. Egy másik beszéd is körözött az országban, melyet állítólag a kápolnai csataterén mondtam volna — az is költött beszéd, az is mese. Van szerencsém ön tiszteletteljesen üdvözölni. Kossuth Lajos.

Eljegyzés. Dr. Flesch Ármín ó-kanizsai rabbi jegyben jár a nagykarolyi rabbi leányával, Perls Irén kisasszonnyal.

A szobacicusok reggelent — különben más időben is — valóságos életveszéllyel fenyegetik a jámbor járó-kelöket. Ugyanis porolás közben a törörluhákat — tekintet nélkül jár-e valaki az utcán, vagy sem — olyan hévvel és lelkesedéssel rázogatják ki, hogy ezer szerencse, ha valaki csak ruháinak beporolásával és betollasodásával menekszik meg a veszedelemből. Nem ritka eset az sem, hogy a gyanutlanul sétálgatónak egyszerre csak nagyot koppan ciliendere s mire föleszmél, már a sárban repül. Az aranyos szobacicus pedig egy udvarias pardont odaröpítve, teljes flegmával visszahúzódik az ablakban. Nem lehetne talán azon segíteni? Kérdi Egy megjár. (Beküldetett.)

A gombosi híd ügyében. A közlekedési miniszter ur Győrött tartott programbeszédében felemeltette azt, hogy tervben van a Duna áthidalása Gombos vagy Baja mellett, ott t. i. hol azt az országos forgalom érdeke majd leginkább megkívánja. E nyilatkozatból kettő következik: először, hogy a miniszteriumban még nincs végleges megállapodás az áthidalás pontjára nézve; másodsor, hogy egyelőre, s valószínűleg igen sok időre, csak is egy híd van tervben a mondott dunai vonalon. A dolog ily állásában helyes is, szükséges is, hogy a zomborvidékiek a gombosi hidat sürgezzék; mert ha a bajai elkészül, a gombosira alig ha kerül a sor egyhamar. Tehát mozogjunk, ha sikert akarunk! R.

Az artézi kút 284 méter mélységből természetesen felbugyogó forrásvizet kap. Ugyan most még a kiömlő viz igen kis sugárban bugyog, de remélhető, hogy legközelebb homokrétet érnek és erős tiszta vizoszlopot kapnak. Támogatja ezen reményt az a tény, hogy Szegeden hasonló mélységből egy öl magasra szökik föl a vizsugár.

Szemle. Groller altábornagy, hadosztályparancsnok szerdán városunkban járt és a lövőkerten kívül, kivált ama — sajnos — igazaknak bizonyult panaszokat vizsgálta meg, melyek szerint a helybeli kaszárnyákban hely szűke miatt két legény is szorong egy kaszárnyakban. Valóban ha még soká készülődnék a kaszárnyák-építéssel, egy szép reggelen majd katona nélkül maradunk.

Újvidék városa dec. 5-ig 237,000 frral vállalkozót keres, egy zászlóaljnyi gyalogsági kaszárnyára.

Kimutatás. Rígyicán 1887-ik évi nagypéntek éjjelén elégettek számára befolyt és szétosztott kegyes adományokról. I. élelmi szereket adományoztak: Mélt. báró Rédl Lajos ur Rasztináról, Katymár, Báthmonostor, Madaras, Almás községek és Sáripuszta. Az élelmi szerek a szerencsétlenek közt való tekintet nélkül egyenlő arányban osztattak szét, mivel az eleség készlettel mindannyian megfosztattak. II. Pénzbeli segélyt adományoztak: Nagyságos borsódi Latinovics Ernő 150 ft, méltóságos báró Rédl Lajos 12 ft, Maison Mihály 15 ft, dr. Kalmár Sándor 10 ft, Klamik József 1 ft, Pávik István 50 kr, özv. Kohné 20 kr, Grünfeld Károly 1 ft, Fischer Gyula 2 ft, Zavaros István 4 ft, Bajai Ádám 20 kr, dr. Révész Benő 10 ft, Nagy Sándor 2 ft, Besenyi József 1 ft 50 kr, rigyicai Kovách Béla 5 ft, Latinovits Istváné 1 ft, dr. Zalár István 2 ft, Báthmonostor községe 5 ft 25 kr, Almás község 85 ft, Madaras község 30 ft, Richter József 5 ft, dr. Sachs Mór 10 ft, Jankovátz község 20 ft 13 kr, Loschitz Sándor 1 ft, Kubieska Hugó 5 ft, Baracska község 10 ft 10 kr, Dautova község 17 ft 79 kr, megyei gyűjtés küldetett: a bajai főszolgabírói hivatal által 3520., 3521., 3522., 8760. kg. 1887. sz. alatt 384 ft, 70 kr, Toperezer Hugó 12 ft, Gara község 41 ft 40 kr, Bikity község 57 ft 10 kr, Béregh község 9 ft 50 kr, Szántova község 26 ft 14 kr, Felső-Szt. Iván község 6 ft, megyei gyűjtés küldetett: a bajai főszolgabírói hivatal által 4137., 4805. és 5092. kg. 1887. sz. alatt 51 ft 05 kr. A pénzbeli adományozás összege 962 ft 66 kr. A pénzbeli segély a szegénységhez és szerencsétlenséghez arányitva osztott szét, tekintetbe vétetvén, hol csatádtogok égési sebek következtében sokáig sanylódtak vagy elhaltak. Harminckét ház égett le, 40 családot sújtott a szerencsétlenség. A kegyadományok szétosztását a ker. főszolgabíró ur által megalkotott segélyző bizottság végezte. A részletes szétosztást kimutató jegyzőkönyvek, valamint a pénzbeli segélyben részesültek névaláírásával ellátott nyugták Rigyica község levéltárában helyezték el. Az Eg. áldja meg a jószívű adakozókat! Kelt Rígyicán, 1887. november 12-én. Maison Mihály, plébános, mint segélyző bizottsági elnök.

Alapítvány. F. é. július hó 31-én egy jótékony célú műkedvelői előadást rendezett Jauch Ferenc tanító ur leánynevendekeivel. Akkor kacsaringósan a cél ily adatott: egy a rendező által meghatározandó és iskolai célokra fordítandó alap javára. Mint illetékes helyről értesültünk a rendező most már tisztában van az alap címe és célja iránt. A címe „Kiskör alap” lesz, melynek kamataiból minden tanév végével a róm. kath. elemi iskolát látogató gyermekek és pedig fele részben leányok fele részben fiúk érdem szerint jutalmaztatnak. A nemes alapító az alapító levél kiállításával addig szándékozik várni, míg az alapítóke mely most még csak 154 frral tesz ki legalább 200 frrra kilesz kerekítve.

Meghívás a Bács-Bodrog megyei községi- és körjegyzők egyletének f. évi december hó 3-án d. e. 9 órakor Zomborban a megyeházában tartandó rendes évi közgyűlésére. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés az egylet működéséről és vagyoni állásáról. 2. Radimetzky Ferenc, Zsupánszky Lyubó és Eimann Károly egyleti küldöttek jelentése a magyarországi községi- és körjegyzők központi egyletének 1887. évi szeptember hó 21-én Budapesten tartott rendes évi közgyűlése lefolyásáról. 3. Eimann Károly egyleti pénztárnok által 1886. évre szerkesztett egyleti számadás átvizsgálása és a felmentvény kiadása. 4. Az 1888. évi költségvetési előirányzat megállapítása. 5. A magyarországi községi- és körjegyzők országos központi egyletének f. évi október hó 31-én 880. ex. 1887. sz. a. kelt felhívása a létesítendő országos jegyzői árvaiból alapítandó mikénti növelését célzó intézkedések megtétele tárgyában. 6. Az egyleti elnök-nél az alapszabályok 13. §-a értelmében netán benyújtandó indítványok tárgyalása. 7. Az egylet tisztikara és választmányának az alapszabályok 11. §-a. pontja értelmében leendő újbóli megválasztása. Kelt Topolyán, 1887. évi november 10-én. Radimetzky Ferenc, egyleti elnök. Zsupánszky Lyubó, egyleti főjegyző.

Boszu. Proties Péro obrováci származású timárgény a napokban az Orgona- és Liszt-utca sarkán lelőtte Zemonka Károly kötősegédet, ki seibeiben kedden éjjel meg is halt. A gyilkos fogva van.

Melléklet a „Bácska“ 92-ik számához.

Járek községe, folyó hó 27-én fogja fennállásának 100 éves jubileumát ünnepelni. A Bácskában II. József császár által telepített községek közül az utolsó Járek volt. A többi bácskai német községek már mind megtartották 100 éves jubileumukat. Járek mint utolsó telepítvény a Bácskában, befejezésül ez évben jubilál.

Leszúrta Begeesen november hó 13-án reggeli 9 órakor Galetin Jovan r. Jorda, palánkai és Jelesics Márkó 6-futtki juhászok, Jeftits Jelena koresmájában mulattak. Mulatás közben Jelesics Galetinnak szemrehányást tett egy pár boeskor miatt, melyeket Galetin állítólag egy ismerősétől ellopott. Ebből szóváltás támadt és miután a juhászok abba hagyni nem akarták, a koresmárosné kiutasította őket, mire ok karonfogva a koresmát elhagyták. Pár perc múlva Jelesics a koresmába visszajött és a jelenlevőkhöz azt mondta: „Galetin engem agyon szúrt“ eszméletlenül összerogyott és rövid idő múlva a kapott sebek következtében meghalt. A gyilkos Galetin, a községi örök által üldözve, elfogatott és a bíróságnak átadatott.

Megint új lap. Újévtől kezdve Német-Palánkán „Alsó-Bácska“ cím alatt magyar-német vegyes szövegű, pártot kivül álló politikai hetilap fog megjelenni Mezey Károly ügyvéd és Csopor Gyula főszolgabíró szerkesztése alatt, — a mely két — vármegyénk határain túl is ismert hangzatos név e lapnak szép jövőt biztosít. Célja ama lapnak a magyar állameszme terjesztése, a közművelődés, az ipar, kereskedelem és földművelés fejlesztése, a haladás előmozdítása, közbajok orvoslása és az irodalom támogatása.

Himen. Löwy Vilmos, a helybeli „Löwy Testvérek“ cég beltagja, f. hó 27-én vezeti oltárhoz a szabadkai izr. imaházban Kunetz Mari kisaszonny.

Pápai jubileum. A pénzbeli adakozások folytatásos kimutatása. A filipovai esperesi hivatal közlése: Bresztovác 68 frt 2 kr, Filipova 127 frt 80 kr, Kucura 13 frt 26 kr, Kula 80 frt, Szivae 6 frt 2 kr, Veprovác 37 frt, Verbász 22 frt, 45 kr és 5 ezüst líra. Összesen 354 frt 55 kr és 5 líra ezüstben. — A palánkai esperesi hivatal közlése: Bukin 62 frt 15 kr, Cséb 70 frt (Dungyerszky T. 40 frt), Gajdobra 56 frt 25 kr, Obrovác 44 frt 87 kr, Palánka 64 frt, Parabuty 26 frt, Tovarisova 7 frt 60 kr. Összesen 330 frt 87 kr. Kerya 62 frt 14 kr. — Borsódi és Katymári Latinovics Pál 5 frt. — Az eddig kimutatott gyűjtések fösszege 1992 frt 62 kr, 3 drb arany, 5 líra. Kelt Zomborban, 1887. november 15-én. Dr. Margalits Ede, bizottsági titkár.

Belöttek az ablakon. Begeesen november hó 14-én este 7 órakor, Jeftits Jelena koresmájában több paraszt mulatozván, egyszerre csak az ablakon belöttek, az ott mulatozó Csárnits Fülöp jómodu gazdát halálosan találta. Csárnits azonnal összerogyott és pár perc múlva meghalt. A lövés szíven találta. A tettest kinyomozni eddig nem sikerült.

Gutaütés áldozata. Rasztovszky János helybeli asztalos mester, vasárnaptól szerdáig folyton mulatott. Szerda este szintén boros állapotban tért haza, lefeküdt és többé fel sem kelt. Reggelre halva találták.

Adományok a zombori állami főgymnasium régiségára javára. (Gyűjtő: Scherer József ur.) — Zimmermann András ur ajándéka (Zombor): Nikea. görög érem Severus korából 222-ik évből; I. Maximianus római császár rézpénze 2 drb 285-ik évből; II. Constantius római császár 5 drb rézpénze 337-ből; Abd-ul-Medzsid török szultán 5 drb ezüst és 3 drb rézpénze 1839-ből. Az amerikai egyesült államok 1 drb rézpénze 1863-ból; I. György gör. kir. 1 drb rézpénze 1878-ból; Minamoto-Jesado japáni mikádó 1 drb rézpénze 1875-ből. Összesen 5 drb ezüst, 14 drb rézpénz. — Vidákovics Károl ur ajándéka (Zombor): II. Constantinus római császár 1 drb rézpénze 337-ből. — Sztrilich Gyula ur ajándéka (Zombor): 1 drb rézpénz Maria Terézia korából. 1780. — Staab György ur ajándéka (Zombor): 1 db ezüstpénz I. Lipót korából. 1700. — Schaffner Károl ur ajándéka (Zombor): 1 db rézpénz II. Ferenc korából. 1812. — Gfeller Ferenc ur ajándéka (Zombor): 1 db rézpénz II. Ferenc korából 1807. — Halonpka József ur ajándéka (Zombor): 1 db rézpénz II. Constantinus római császár korából 337. 1 db rézpénz II. József korából 1781, 1 db rézpénz Vilmos német császártól 1876. évből. Összesen 21 drb rézpénz és 6 db ezüst pénz. Kelt Zomborban, 1887. november hó 17-én. Dr. Margalits Ede, gym. igazgató.

Színház.

Hétfőn, f. hó 14-én társulatunk egyik kedvelt tagjának, Fehérvári Ottónak javára „Egy magyar huszárkaplar Bécsben“ című bohózat adatott. A jutalmazott méltó elismerésben részesült, mert a színház — kivéve néhány olcsóbb helyet — értjük a páholyokat — egészen tele volt, s ezen felül egy díszes koszorút is kapott.

Eltekintve attól, hogy a darab meglehetősen rossz fordítás és vicei is nagyon bécsiesek, a közönség jól mulatott. Az előadás jól ment, minden szerep jó kézben volt. Természetesen leginkább elemében volt a jutalmazott. Csige helyre huszáregény volt, megmutatta a bécsi kompániának, hogy a magyar ember, még ha csak káplár is, tudja a mórest. Dombayné, Szöllösy Hermin és a többiek mindnyájan díszesre érdemelnek.

Kedden Sardou szellemes vígjátéka: „Váljunk el!“ került színpadra. Ha jól emlékszem rá, Rakodczay egyik munkájában azt mondja, hogy a jó színésznek nincs határozott szerepköre, vagyis a jó színész minden szerepben jó színész. Ha Rakodczay a praksziban minden elmélettel így erősíti meg, mint a mai előadás, akkor könyveiben nagyon kevés igazság marad. Maradjon igazgató ur csak jó Lear és Shylock s ne kívánczok rossz szalon színész lenni! Dombay sokkal, de sokkal jobban eljátszotta volna Des Prunellest. Általában e vígjáték, mely a mi szimpadunkon rendszeren köztetszést szokott aratni, igen gyengén ment, csupán Angyal Ilus volt a szereplők közt az egyetlen, aki szerepét nem rontotta el.

Szerdán a Cigánybáró operett adatott a régi szereposztással, de ezuttal sokkal jobban, mint az első ízben. Némethy Gizella kedves primadonnának jutalomjátéka f. hó 21-én, vagyis hétfőn lesz, mely alkalommal a „Csókon szerzett völegény“ bohózat adatik. Ez előadást, melyben kedvelt művésznőnknek tág tere lesz sokoldalúságát bemutatni, ajánljuk a közönség figyelmébe.

Diszeloadás.

Ó csász. kir. és apostoli felsége

ERZSÉBETH

díszeslegesen uralkodó királynéknak legmagasabb nevenapjának estjén.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Zombor, 1887. évi november hó 19-én szombaton

AZ EMBER TRAGÉDIAJA.

Dramai költemény 12 színben. Irta: Madách. Zenéjét szerző: Erkel Gyula. Színpadalkalmazta és rendező: Rakodczay Pál. Az új jelmezeket készítette Baksi ruhátnok. Az új díszleteket festette Lehmann Mór.

SEMELYZET:

1. Szín: „**A mennyország.**“

Az Úr szava	—	—	—	—	—
Gábor főangyal	—	—	—	—	—
Mihály	—	—	—	—	—
Rafaél	—	—	—	—	—
Lucifer	—	—	—	—	—
Angyalok kara.					
Az Úr szava	—	—	—	—	—
Ádám	—	—	—	—	—
Eva	—	—	—	—	—
Lucifer	—	—	—	—	—
Gábor főangyal	—	—	—	—	—

2. Szín: „**A paradicsom.**“

Az Úr szava	—	—	—	—	—
Ádám	—	—	—	—	—
Eva	—	—	—	—	—
Lucifer	—	—	—	—	—
Gábor főangyal	—	—	—	—	—

3. Szín: „**A munka.**“

Ádám	—	—	—	—	—
Eva	—	—	—	—	—
Lucifer	—	—	—	—	—
A föld szelleme	—	—	—	—	—

4. Szín: „**A leigázott nép.**“

Ádám, mint Pharao	—	—	—	—	—
Lucifer, mint minisztere	—	—	—	—	—
Eva, mint rabszolganő	—	—	—	—	—
Rabszolga	—	—	—	—	—

5. Szín: „**A szabad nép.**“

Ádám, mint Miltiades	—	—	—	—	—
Eva, neje	—	—	—	—	—
Kimon, fia	—	—	—	—	—
Lucifer, mint harcos	—	—	—	—	—
1. demagog	—	—	—	—	—
2. polgár	—	—	—	—	—
3. polgár	—	—	—	—	—
4. polgár	—	—	—	—	—

6. Szín: „**A fénylő kereszt.**“

Ádám, mint Sergiolus	—	—	—	—	—
Lucifer, mint Milo	—	—	—	—	—
Catulus	—	—	—	—	—
Eva, mint Julia, S. kedvese	—	—	—	—	—
Hippia, Lucifer kedvese	—	—	—	—	—
Cluvia, Catulus kedvese	—	—	—	—	—
Szt. Péter apostol	—	—	—	—	—

7. Szín: „**A vérengző kereszt.**“

Ádám, mint Tankréd, keresztos vitéz	—	—	—	—	—
Lucifer, mint fejevőnöke	—	—	—	—	—
Eva, mint Lóra	—	—	—	—	—
Helen, komornája	—	—	—	—	—
A konstantinápolyi patriarcha	—	—	—	—	—
1. eretnek	—	—	—	—	—
2. eretnek	—	—	—	—	—
3. eretnek	—	—	—	—	—
Egy barát	—	—	—	—	—

8. Szín: „**A szellem bilincsei.**“

II. Rudolf, német császár	—	—	—	—	—
Ádám, mint Kepler, csillagász	—	—	—	—	—
Eva, mint neje	—	—	—	—	—
Lucifer, mint famulus	—	—	—	—	—

9. Szín: „**A francia forradalom.**“

Ádám, mint Danton	—	—	—	—	—
Robespierre	—	—	—	—	—
St. Juste	—	—	—	—	—
Egy sansculotte	—	—	—	—	—
Ifju tiszt	—	—	—	—	—
Marquis	—	—	—	—	—
Eva, mint nővére	—	—	—	—	—
Eva, mint forradalmárnő	—	—	—	—	—
Lucifer, mint bakó	—	—	—	—	—

10. Szín: „**Az ember a tudomány kormányása alatt.**“

Ádám, mint tudósjelöltek	—	—	—	—	—
Lucifer	—	—	—	—	—
Tudós	—	—	—	—	—
Agasztján	—	—	—	—	—
Michel Angelo	—	—	—	—	—
Plato	—	—	—	—	—
Luther	—	—	—	—	—
Cassius	—	—	—	—	—
Eva, mint munkásnő	—	—	—	—	—
A föld szelleme	—	—	—	—	—

11. Szín: „**Az utolsó ember.**“

Ádám, mint agasztján	—	—	—	—	—
Lucifer, utitárs	—	—	—	—	—
Eszkimo	—	—	—	—	—
Eva, mint neje	—	—	—	—	—

12. Szín: „**Ébredés az álomból.**“

Az Úr szava	—	—	—	—	—
Ádám	—	—	—	—	—
Eva	—	—	—	—	—
Lucifer	—	—	—	—	—

1. **A menny, az angyalok seregével** (az 1. színhez). 2. **A paradicsom növényzete** (a 2. színhez). 3. **Ramses, egyiptomi király építetének részlete** (a legújabb thebai ásások után felvett minták szerint a 4. színhez). 4. **Muzeum belseje** (a 10. színhez). 5. **Jeges tenger vidéke** (a 11. színhez) festette: **Lehmann Mór** budapesti művész.

Kezdeté 7, vége 10 és fél óra előtt.

Nagyobb szabású kirándulás vasparipán.

Az „Achilles Egylet“ tagjai Vermes Lajos egyt. titkár vezetése alatt. Vida János, Hegyessi Domokos és Lenkey Gáspár társasága indult el Szabadkáról vasparipán Erdélybe, ez utóbbiak H.-M. Vászárhelyt Vermes bajnoktól elváltak több félreértés miatt, ki útját egyenesen Nagyváradnak intézte. Újának részletes kimutatása a következő:
Indulás Szabadkáról 1887. szept. 26.

Szeged	42 km.
Algyó	10 „
Erkezés 11 óra d. e. Hódmezővásárhelyre.	
Indulás szept. 27. reggel 6 óra Hódmezővásárhelyről.	
Oroszló	30 km.
Csaba	35 „
Szalonta	49 „
Lezs	23 „
Erkezés Nagyváradra szept. 27. esti 10 óra.	
Indulás szept. 28. d. e. 9 óra Nagyváradról.	
Elesd	34 km.
Réd	12 „
Csúcsra	34 „
Bánfi-Hunyad	25 „
Kolozsvár	49 „
Erkezés Kolozsvárra szept. 28. esti 9 órakor.	
Indulás Kolozsvárról szept. 29-én d. u. 3 óra, kiké- sérése a versenygyalogolónak. Erkezés szept. 30-án d. u. 2 órakor M.-Vásárhelyre 111 km. távolságra.	
Indulás N.-Enyedről október 4-én reggel 4 órakor.	
Tövis	13 km.
Károly-Fehérvár	20 „
Piski	53 „
Erkezés Piskire este 9 órakor.	
Indulás Piskiről október 5-én reggel 6 órakor.	
Maros-Illye	33 km.
Radna-Lippa	90 „
Erkezés esti 8 órakor.	
Indulás Radna-Lippáról október 6. reggel 5 órakor.	
Arad	35 km.
Makó	37 „
Szeged	25 „
Szabadka	42 „
Erkezés Szabadkára október hó 7-én d. e. 10 órakor.	
Az utak a beállott esőzés folytán meglehetősen rossz karban voltak. Tisztán csak gyalogni és a gépet tolni Palics és Horgos között, továbbá Orosháza és Csaba között mintegy 5 km. távolságra kellett. Erdély hegyei mind megmászhatók, utai elsőrangúknak bizonyultak. Összegezve a megtett utakat, következő eredményre jutunk:	
Szeptember 26-án	67 km.
„ 27-én	154 „
„ 28-án	154 „
„ 29-én	29 „
„ 30-án	82 „
Október 4-én	86 „
„ 5-én	123 „
„ 6-án	117 „
„ 7-én	42 „
Összesen:	854 km.

Átlag 1 kilométer távolságot 2 p. 11 mp. alatt hagyott hátra, ez oly közép sebesség, melyhez csak a nyeregbeülés van beszámítva, a géptől és pihenési időn kívül. A bánfi-hunyadi országúton találkozott Bartha Gergely, Benke Ferenc, Dunky Ferenc, Retegyi Kálmán, Stampa Keresztély és Albert Károly bicyclistákkal, kik a „Kolozsvári Vasparipa-Egylet“ tagjai és a „Kolozsvári Athl. Club“ tagjaival, köztük Borbély György bajnok, Kiss Ferenc, Kolozsvári János, Illing Sándor, Simony Géza, Balogh Vendel gyalogolókkaal, kik mind jó erőnek bizonyultak.

A nyaradói országúton pedig Halmágyi Viktor vezetése alatt Agyagási Vidor, Schevrich Albert, Stefáni Lajos, Zombori Gyula, Csonka Géza, Chevassus Ferenc, Konec Henrik, Szabó Lajos, dr. Agyagási Károly athlétákkal, kik mind a „M.-Vásárhelyi Vasparipa-(bicycli) Egylet“ tagjai fogadták Vermest és a Kolozsvári velocipedistákat.

Vermes Lajos,
nemzetközi bajnok.

38.335. szám. Köz. és közl. magy. kir. miniszter.
1887.

A szabadka-zenta-ó-becsei és zenta-horgos-szegedi helyi érdekű gőzmozdonyú vasútra vonatkozó engedélyokmány.

A Szabadkáról Zentán át Ó-Becsei és Zentáról Horgosig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutat a m. kir. miniszterium az 1880. XXXI. t. c. 1-ső §-a alapján Ó csász. és apost. kir. Felsőlegény Nyitrán 1887. évi szeptember hó 8-án kelt legfelsőbb elhatározása folytán, a következő feltételek alatt engedélyezi, u. m.:

1. §. Ezen okmány erejénél fogva gr. Pejacsevich János és Földiák Gyula engedélyt nyerne és kötelezettséget vállalnak arra, hogy a m. kir. államvasutak szabadkai állomásából kiindulva, Zentán át Ó-Becsei és Zentáról a m. kir. államvasutak szeged-szabadkai vonalán fekvő Horgos állomásig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutat az alábbi feltételek alatt megépítsék s azt jelen engedélyokmány hatályának tartama alatt szakadatlanul üzletben tartsák.

2. §. A nevezett engedélyesek részére a jelen engedélyokmány értelmében biztosítottak mindazon jogok és kedvezmények, melyeket az 1880. évi XXXI. t. c. a helyi érdekű vasutakra nézve megszab; viszont engedélyesek a most idézett törvénycikk azon határozatainak, melyek reájok, mint engedélyesekre, kötelezettségeket rónak, magukat feltétlenül alávetik.

Az engedélyesek továbbá szorosán alkalmazkodni kötelesek:

a) a jelen engedélyokmány határozataihoz;
b) a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium által 1868. évi ápril hó 20-án 4973. sz. a. az országgyűlés jóváhagyásával kibocsátott ideiglenes vasútengedélyezési szabályhoz, valamint az 1878. évi XX. t. c. által beickezett vám- és kereskedelmi szövetség VIII. cikkében elfogadott vasúti menetrend és üzletrend tartáshoz annyiban, amennyiben ezek a jelen engedélyokmányban megállapított egyes határozatok és a helyi érdekű vasutak szolgálatára vonatkozó, a köz. és közlekedésügyi miniszterium által 1883. évi augusztus hó 1-én kiadott szabályok alapelvei folytán, változást nem szenvedtek. És végre:

c) mind egyéb már érvényben álló vagy később alkotandó törvényekhez, szabályokhoz, utasításokhoz és rendeletekhez.

3. §. A pálya építésére és az üzlet berendezésére nézve a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium által egyidejűleg kiadott és a jelen engedélyokmány kiegészítő részét képező építési feltételek irányadók, fentartván a nevezett miniszterium részére a jog, hogy ezen építési

feltételektől egyes kivételes esetekben eltéréseket engedélyezhessen.

4. §. Az engedélyesek kötelesek a fenálló szabályok szerint elkészített építési tervek (hossz-szelvény és helyzetrajz) a jelen engedélyokmány keltétől számított hat hónap alatt, a többi részletterveket pedig oly időben terjeszteni fel két példányban a közm. és közlekedésügyi miniszterium elé, hogy azok a kivételre alább megállapított határidőre való tekintettel, a miniszterium által a kellő időre megvizsgálhatók és jóváhagyhatók legyenek.

A kérelem következményei egyedül az engedélyeseket terhelik.

A közm. és közlekedésügyi miniszterium a jelen engedélyokmányban az ennek kiegészítő részét képező építési feltételekben, vagy az engedélyezési tárgyalásról 1887. évi január hó 26—27-én felvett jegyzőkönyvben foglalt határozatokra, ugyintén az üzlet biztonságának követelményeire való tekintettel, az előterjesztett tervek átítségeltatja és amennyiben az érintett szempontból észrevétel fel nem merülne, a tervek jóváhagyja és ha egyéb törvényes rendelkezéseknek is elég tétetett, az építési engedélyt, harmadik személyeknek az 1881. évi XLI. t. c. szerinti jogaiknak érintetlenül hagyása mellett, megadja.

Az engedélyesek minden kárpótlási vagy egyéb igény kizárásával kötelesek a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium által a pálya építése közben vagy bármikor aztán is, a fent érintett tervekkel s alapon kívánt és bár az előzetesen jóváhagyott tervekől eltérő módosításokat és kiegészítéseket fogadtatni.

Ellenben az engedélyesek az általuk a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium részéről már jóváhagyott terveknek bármily tekintetből kívánt megváltoztatásához a nevezett miniszterium engedélyét mindenkor előzetesen kieszaközölni tartoznak.

A pálya építését engedélyesek az engedélyokmány keltétől számított két év alatt befejezni és a pályát a közforgalomnak átadni tartoznak.

5. §. Ezen pálya kiépítése és üzlete céljára az 1881. évi XLI. t. c. szerinti kisajátítási jog ezennel engedélyeztetik.

6. §. A szabadkai és horgosi állomáshoz való csatlakozás és az ennek folytán szükséges új építkezések és átalakítások eszközése, valamint a csatlakozási állomásoknak közös használata iránt, engedélyesek a m. k. államvasutak igazgatóságával a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium előző jóváhagyásának fentartása mellett, egyezsége lépni kötelesek.

Az engedélyezett vasútnak Szegeddel leendő célszerű összeköttetése, illetve a helyi érdekű vasútról a zenta-horgosi irányban és vissza közlekedő vasutaknak a m. k. államvasutak szegedi vonalához leendő csatlakozása és átmenete céljából kötelesek az engedélyesek a m. k. államvasutak szeged-szabadkai vonalán Rúske mellett egy állomást létesíteni.

Ezen állomás létesítését, valamint a szabadkai és horgosi csatlakozási állomásokon szükséges új építkezéseket és átalakításokat a m. k. államvasutak fogják teljesíteni, minek fejében kötelesek az engedélyesek a m. k. államvasutak igazgatóságának százhuszezer, azaz 120,000 forint készpénzben rendelkezésére boesátani.

Ha egyébiránt más pályák csatlakozása, állomások és egyes csatlakozó vonalrészek közös vagy együttes (peagejog) használata havi kölcsönzés és mindezekért járó kárpótlás tárgyában az illető vasúti vállalatok között egyezmény létre nem jöletne, az e részben megkötendő egyezmény feltételeit a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium fogja az érdekelt felekre nézve kötelezőleg megállapítani.

Kötelezettséget vállalnak az engedélyesek arra, hogy a jelenleg engedélyezett vonalnak a torontálmegyei helyi é. vasutakkal leendő összeköttetése céljából esetleg létesítendő Tiszahid előállítás költségeihez tökében vagy járadékban az ezen vonal-összeköttetés folytán a jelenleg engedélyezett vasútra haramló tisztajövedelmi többlet erejéig hozzá fognak járulni.

7. §. Az engedélyezett vasút megépítéséhez és üzleti megfelelő berendezéséhez szükséges tényleges töke 2,945,000 forint, azaz kétmilliókilencszáznegyvenöt ezer forintban állapítatik meg, mely tökéből forgalmi eszközök beszerzésére engedélyesek 223,250 forint tartoznak fordítani.

Az ezen tényleges tökének beszerzésére szükséges névleges összeget (alaptöke) a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium a pénzügyi miniszteriummal egyetértőleg állapítja meg.

A fennebbi tökéből 30,000 forint készpénzben kiháritandó s mint tartalék külön kezelendő.

Ezen tartaléktöke csak a közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumtól esetenként előzetesen kikérendő engedély alapján lesz felhasználható.

8. §. Az engedélyesek kötelesek a forgalmi eszközöket, sineket és egyéb az építésnél és az üzletnél használandó anyagokat a belföldön beszerezni, mely rendelkezés alól csak a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium előzetesen kikérendő engedély alapján lehet kivételnek helye.

9. §. A pálya műszaki felülvizsgálatát a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium rendeli el.

Amennyiben az időjárási viszonyok megengedik, a pálya műszaki felülvizsgálata, az építkezések teljes befejezése és a felülvizsgálati tervek bemutatása után, engedélyesek kérelmére azonnal el fog rendelkezni.

10. §. Engedélyesek kötelesek a jelen engedmény kiadása előtt 150,000 forint, azaz százötvenezer forintnyi biztosítékot készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a m. kir. központi állampénztárnál letenni.

Ezen biztosíték csak a pálya műszaki felülvizsgálatának eredményes befejezése után, illetőleg a műszaki felülvizsgálat eredményének a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium részéről történt helybenhagyása alkalmával adatik vissza.

Egyébiránt a biztosíték a műszaki felülvizsgálat alkalmával megállapított hiányok teljes pótlásáig egészben vagy aránylagos részben visszatartandó.

11. §. Az engedélyezett pálya üzletének kezelését az 1880. évi XXXI. t. c. 8. §-ának b) pontja alapján engedélyesek a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium jóváhagyásával, az engedély egész tartamára a m. k. államvasutak igazgatóságára ruházván át, az e részben megkötött szerződés a jelen engedélyokmány kiegészítő részét képezi.

12. §. A menet- és szállítási díjak az engedélyezett vasút számára a következőleg szabotnak meg:

a) A személyforgalomban legmagasabb árszabási

tételként személy- és kilométerenként a magasabb osztályban 5 kr., az alsóbb osztályban pedig 3 kr. szedhető be.

A magasabb osztályt használó utasok legalább is az első rangú vasutakon használatban levő II-od osztályú — illetőleg ezeknek megfelelően berendezendő házakban szállítandók.

Amennyiben engedélyesek három kocsisztyált rendelkeznek be, a közben eső osztályért személy- és kilométerenként 4 kr. díjtétellel szedhető be.

b) Úti podgyásznál és gyorsúrnál, melyek 10 kilogr.-nyi súlytételre fölfelé kikerekíthetők, 10 kilogr. és kilométerenként 0.40 kr.-nyi legmagasabb díjtétellel alkalmazható. Úti podgyásznál szabadsúly nem követelhető.

c) Az árúk szállításánál alkalmazható legmagasabb árszabási tétel kilométerenként és 100 kilogrammonként az I. drb. ársztyályban 0.90 kr., a II-ik mérsékelt drb. ársztyályban 0.60 kr. és a terjedelmes árúk után 1.20 kr.

A közszen, vaskő és tüzi- és építletfa, trágyakő, mész és téglá, teljes kocsisrakományokban kilométerenként és 100 kilogrammonként legfeljebb 0.50 kr. díjtétellel szállítandó.

A kocsisrakományokban feladásra kerülő egyéb árúkra nézve a mérsékelt darab ársztyály fennebbi tételével szolgál legmagasabb díjtétellel.

Az engedélyesek a Bács-Bodrogh vármegye területén létező avagy létesítendő megyei és községi utak építéséhez és fentartásához szükséges kő- és kavicsanyagot kötelesek kocsinként és kilométerenként 11 o. é. krajcárnyi szállítási díj s a megfelelő adó-, bélyeg- és kezelési illeték felszámítása mellett szállítani.

A árúk osztályszám s a többi szállítási határozmányok tekintetében, valamint a kezelési mellékletek s végül a hullák, hintók, előállatok, külön stb. viteldijára nézve a m. kir. államvasutak vonalain fennálló határozmányok és szabályok alkalmazandók.

Mihelyt az engedélyezett pálya tiszta jövedelme három egymást követő éven át a fennebbi 7-ik §-ban megállapított tényleges építési és berendezési töké 7% -át meghaladja, jogában álland a közmunka és közlekedésügyi miniszteriumnak az engedélyesek meghallgatása mellett a díjzabásokat megfelelőleg leszállítani.

Azon este, ha a törvényhozás a díjzabási ügyet az összes hazai vasutakra vonatkozólag szabályozná, ezen szabályozás tekintet nélkül a jelen engedélyokmány határozataira, az engedélyezett vasútra is érvényes leand.

Engedélyesek az általuk építendő vasútvonalak üzletét mindenkor olyképp fogják vezetni, hogy díjzabási intézkedéseik egyrészt a hazai ipar és termelés általános érdekeivel, másrészt a m. kir. államvasutak külön érdekeivel is összhangban legyenek. Ezen célból az engedélyesek külön kötelezik magukat:

1. hogy mindazon kedvezményeket, melyeket külföldi cikk behozatalára vagy átvitelére nézve engedélyeznek, egyttal hazai termékek is engedélyezni fogják, ha ez vonalaikon legalább ugyanoly távolságra szállítatik, mint a kedvezményezett külföldi cikk;

2. hogy külföldi cikk behozatalára vagy átvitelére soha alacsonyabb díjtételt vagy díjrésztlet engedélyezni nem fognak mint milyet ugyanazon rendeltetési helyre szállított hasonló hazai cikk után valamely közelebb fekvő állomásról szednek;

3. Engedélyesek kötelesek a m. kir. államvasutak kívánságára közvetlen díjzabások felállításához hozzájárulni. Mindazon forgalmakra nézve, melyek az engedélyesek vonalainól egy a m. kir. államvasutak vonalaira, mint más idegen pályára egyaránt vezethetnek, az engedélyesek közvetlen díjzabásokat és helyi díjzabásait ellenében mérsékléseket csak a m. kir. államvasutaknak fognak nyújtani. Amennyiben közforgalmi érdekek azt kívánják, hogy az engedélyesek más idegen vasúttal is létesítsenek mérsékelt közvetlen díjzabásokat, ilyeneket csak a m. kir. államvasutak hozzájárulása mellett állíthatnak fel.

4. Az adriai kikötők felé irányuló forgalomban az engedélyesek vonalain mérséklések csupán a hazai kikötő javára fognak engedélyeztetni.

13. §. Az előbbi §. értelmében meghatározott díjzabási tételek engedélyesek által időközben egészben, vagy csak a tárgyak egyes nemreire, a vasút egyik vagy mindkét irányában minden szállítási távolságra egyenlően vagy a távolság növekedésének nagyobbodó mérvben leszállíthatók.

Az ekként leszállított díjzabási tételek az előbbi mértékre ismét felemelhetők ugyan, mindazonáltal ezen felemelés csak a szabályszerű kihirdetés napjától számított három hó múlva lép hatályba.

Minden szállítási kedvezmény a fennálló szabályok értelmében előzetesen kihirdetendő, és abban ugyanazon feltételek alapján, mindenki egyaránt részesítendő.

14. §. Az élelmiszereknek a belföldön beállott rendkívüli megráglása esetében joga van a közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumnak azok fuvardíjait, a drágaság tartamára, az engedélyokmányi legmagasabb díjtételek fölére leszállítani.

15. §. A katonaság és katonai javak leszállított díjtételekkel szállítandók és pedig, egyrészt a cs. és kir. közhadügyi miniszter és a m. kir. honvédelmi miniszter, másrészt a vasútigazgatóságok közt, 1877. évi szeptember 15-én megkötött egyezmény, illetőleg az 1878. évi január 1-én hatályba lépett katonaszállítási díjzabás és annak függeléke alapján.

A katonaszállítás iránt létrejött vagy létre hozandó és az állam részére kedvezőbb egyezmények ezen engedélyezett pályára is érvényesek lesznek.

A fennebbi határozmányok alkalmazandók továbbá a pénzügyi, valamint a közbiztonsági közegek és végül a fegyverek szállítása tekintetében is.

Az engedélyesek kötelesek alkalmazkodni a katonai szállításokra vonatkozó szabályzathoz, s az abban foglalt megállapodások és egyezményekhez, melyek által a szállításhoz szükséges felszerelési tárgyak beszerzésére és készen tartása, a forgalmi eszközök és üzleti személyzet rendelkezésére boesátása, a forgalmi eszközök és üzleti személyzettel való kölcsönös kisegítés és a katonai egészségügyi célokra berendezett vasúti kocsi használata szabályoztatnak.

Kötelesek továbbá az engedélyesek azon határozmányok és szolgálati szabályokhoz is alkalmazkodni, melyek a hadi vasúti osztályokra s azoknak béke idején új építkezésekhez, vagy fentartási munkálatokhoz való használatára vonatkozólag a cs. és k. közös hadügyminiszterium által kiadottak, vagy megállapítottak fognak.

Háború és mozgósítás esetén kötelesek az engedélyesek a szabadságosokat és tartalékosokat a szabályszerű igazolvány alapján a lakhelyükhöz legközelebb eső

állomásig a katonai leszállított díjzabás alkalmazásával szállítani.

A katonai szállításokra vonatkozó fenti határozatok és kedvezmények önként érthetőleg érvényesek a szolgálóban utazó m. kir. honvédségre és azon csapatokra, melyek mint a hadsereg kiegészítő részei, a népjog oltalma alatt állanak.

Végül kötelesek az engedélyesek feltétlenül alkalmazkodni azon határozatokhoz, melyek a hadsereg, haditengerészet és honvédség kiszolgált altisztjeinek alkalmazására vonatkozólag az 1868. évi XII. t. c. 38. §-ában és az 1873. évi II. t. c. megállapítottak.

16. §. Az állami tisztviselők, hivatalnokok és szolgák, kik a vasutak igazgatása és üzlete felett örködő hatóságok megbízásából, vagy az állam érdekeinek ezen engedélyokmány alapján való megóvása végett, vagy jövedéki célokból a vasutat használják, és azt, hogy az illetékes hatóság által megbízottak, igazolják, úti máhálkával együtt ingyen szállítandók.

17. §. Tekintettel az 1880. évi XXXI. t. c. 4. §-ában foglalt, a kir. postát érdeklő intézkedésekre, az engedélyesek kötelesek a posta szállítás módozatai és feltételei iránt az idézett törvényes határozat által követelt egyességet legalább is a pálya üzletének megújítását, vagy a rendes napi közlekedés berendezését 3 hónappal megelőzőleg létesíteni s e végből a közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumnál idejében s mindenestre még az engedélyokmányilag kifizött építési határidő első felében előterjesztést tenni.

A vasút igazgatósága és alárendeltjei vagy az utóbbiak közt váltott szolgálati levelézés postabérmentes.

18. §. Az engedélyezett vaspályavonal mentén szükséges üzleti táviradvetéseknél a pálya indóházain és esetleg őrházain alkalmazandó utolsó elszigetelő, valamint a forgatható védjelző készülékekig való kiépítést, a részletekre nézve az engedélyesekkel a közmunka- és közlekedésügyi min. jóváhagyása mellett megállapítandó egyezmény alapján, az illető kerületi kir. táviradigazgatóság hajtattja végre.

Kötelezetnek ennél fogva az engedélyesek, a közmunka és közlekedésügyi miniszteriumot a táviradépitkezés elrendelése és a fentjelzett egyezmény megállapítása végett oly idejekorán megkeresni, hogy a táviradépitkezéshez szükséges anyagok beszerzésére és a táviradépitkezéseknek a pálya megnyitásáig leendő elkészítésére elég idő maradjon. Engedélyesek kötelesek megengedni, hogy a felállítandó táviradé vezetékoszlopai a pálya saját területén állíttassanak fel, anélkül, hogy az engedélyesek az elfoglalt területet jelenben vagy jövőben kártalanítást követelhetnének.

A táviradaoszlopok helyei, valamint a táviradvetetékek más megerősítési pontjai az engedélyesek és az illető ker. kir. táviradigazgatóság építési közegei által egyetértőleg és egy állapítandók meg, hogy azok miatt sem a vasúttal, sem az üzleti személyzet biztonsága veszélyeztetve ne legyen.

Engedélyesek kötelesek azon esetben, ha az üzleti táviradvetetékek egyidejűleg állami táviradveték nem építtetnek, a táviradaoszlopok és más táviradépitési anyagok árát s az összes táviradépitési költségeket; azon esetben pedig, ha egyidejűleg állami táviradveték is építtetnek, az üzleti vezeték anyagainak árát és az összes építési költségeknél az üzleti vezeték létesítésére fordított aránylagos részét a közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumnak megtéríteni.

Mindkét esetben kötelezetnek az engedélyesek, a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium kívánságára az előbbi pontban érintett táviradépitkezésekhez szükséges összegeket, az utólagos elszámolásig kamat nélkül előlegezni és a táviradaoszlopokat s a többi összes táviradépitési anyagokat az építendő pálya mentén, az illető ker. kir. táviradigazgatóság által meghatározandó módon és időben a már lerakott vasútvágányon, saját költségén szétosztani.

Az üzleti vezeték átadásakor az engedélyesek számlájára épített üzleti vezeték összes leltári állománya az engedélyesek birtokába megy át.

Jogában áll azonban a közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumnak a vaspálya mentén fennálló oszlopokra bármikor államtáviradé-vezetéseket alkalmazni, és ekkor a táviradaoszlopok az állam költségén való fentartásának kötelezettsége mellett, a magyar állam ingyen tulajdonába mennek át. A vasúti üzleti táviradvetéseket az engedélyesek a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium szokott ellenőrködése mellett kizárólag csak azon sürgönyzésekre használhatják, melyek a vasúti üzlet céljából az igazgatóság és alárendelt közegei, vagy az utóbbiak által egymás közt váltatnak.

Jogosítva van azonban a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium a pályagazgatósággal egyetértve, ezen üzleti vezetéknek, amennyire azt az üzleti forgalom megengedi, úgy állami, mint magántáviratok továbbadására, szokott ellenőrzés mellett használatát kívánni és elrendelni.

Ez esetben azonban a használat módja és a távirat díjának az engedélyesek és a magyar állam közti megosztása külön egyezmény által fog szabályoztatni.

Hasonlóan külön egyezményben állapíttatnak meg az engedélyesek és kkm. közt azon feltételek is, melyek a vaspálya mellett felépített táviradé-vezeték felügyelését, fentartását s az azokon netalán későbbben a vaspályagazgatóság kívánságára eszközözendő változásokat, vagy áthelyezéseket s általában mindazon táviradé ügyeket illetik, melyek a fennebbi pontok által még nem szabályozták.

19. §. Mihelyt a forgalom a jelenleg engedélyezett vonalon annyira növekedett, hogy az éjjeli szolgálat berendezése kívánatosnak, vagy szükségesnek mutatkozand, az engedélyesek kötelesek lesznek saját költségükön mindazon berendezéseket eszközölni és mindazon biztonsági intézkedéseket megtenni, melyek a fenálló szabályok és utasítások szerint szükségesek s illetőleg a melyek a kkm. részéről, hivatkozással azon szabályokra, követeltetni fognak.

Az engedélyesek kötelesek továbbá a kkm. rendeletére minden kártalanítás nélkül egy másik vágányt az esetre kiépíteni, ha az engedélyezett vonalon az évi elegybevétel kilométerenként 14,000 forintot osztrák értékben meghalad.

Ezen kötelezettség teljesítése azonban engedélyesektől csak az alább megállapított engedélytartam első 70 éve alatt követelhető.

20. §. Az engedélyesek kötelesek az engedélyezett vasút üzletéről a számadásokat a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium által kiadott számlázási minta szerint vezetni s a lezárt üzleti számlát a vagyon-mérleg,

nyereség- és veszteség-számlával együtt legkésőbb a számadási évet követő május hó végéig a kkm.-hoz bemutatni.

Kötelesek továbbá engedélyesek a forgalom és üzlet eredményeit részletesen kitüntető évi jelentést szerkeszteni s közzé tenni s mindennemű, a felügyeleti hatóságok által kivánt statisztikai adatot beszolgáltatni.

21. §. Engedélyeseknek jogukban álland részvénytársaságot alapítani s a tényleges építési és berendezési költségek beszerzése céljából névre, vagy előmutatóra szóló törzs- és elsőbbségi részvényeket bocsátani ki olyképpen: hogy a kibocsátandó elsőbbségi részvények a megállapított alaptőkének $\frac{3}{5}$ részét meg ne haladják, a törzs-részvények pedig az alaptőkének legalább $\frac{2}{5}$ részét tegyék.

Ha az imént említett módon elsőbbségi részvények bocsátatnak ki, a pálya tiszta jövedelméből mindenekelőtt az elsőbbségi részvényeknek a kkm. által a pénzügyminiszteriummal egyetértéssel megállapítandó törlesztési hányada s továbbá sorban e részvényeknek legfeljebb 5%-kal megszabandó osztaléka lesz fizetendő s ehhez képest a törzs-részvények törlesztése mindaddig meg nem kezdhető, amíg az összes elsőbbségi részvények nem törlesztettek.

A kétnemű részvények tulajdonosai mindazonáltal minden egyéb társasági jogokban és kötelezettségekben egyaránt részesülnek.

A jelen engedélyokmány és az annak kiegészítő részét képező okmányok az alakítandó részvénytársaságra változatlanul kötelezők s ehhez képest az alakítandó részvénytársaság az engedélyeseket a jelen engedélyokmány alapján megillető jogokat és kötelezettségeket változtatlanul és minden fenntartás nélkül, kötelezőleg átvenni tartozik.

A részvénytársaság megalakításához szükséges alapszabályok, a kibocsátandó címletek és szelvények mintáival együtt átvizsgálás és jóváhagyás végett, a közmunka- és közlekedéstudományi miniszteriumhoz felterjesztendő s a nevezett miniszterium részéről az alapszabályokban, valamint a címletek és szelvények mintáinak tervezetében kívánt módosítások feltétlenül fogadatosítandók.

Az alapszabályokba mindenesetre felveendő az is, hogy azon esetre, ha az alább megállapított engedélytartam alatt jövedelem hiánya miatt az összes részvények törlesztetők nem lennének, a törlesztetlenül maradt részvények tulajdonosai részvényeiknek beváltását vagy e címen bárminemű kárpótlást az államtól nem igényelhetnek.

A társaság székhelye Budapest s hivatalos ügykezelési nyelve kizárólag a magyar.

22. §. A jelen engedély tartalma a fenti 2-ik §-ban idézett ideiglenes vasútenedélyezési szabály 9. §. b) pontja alatt kimondott oltalommal és az 1880. évi XXXI. t. c. 2. §-a szerint az állam részére biztosított megváltási jog épségében tartásával, a jelen engedélyokmány kelte napjától számított, egymásután következő 90 évben állapították meg. Ezen 90 év leteltével a vasút és annak összes tartozékai ingyen és tehermentesen mennek át a magyar állam tulajdonába és szabad használatába, illetve engedélyesek, vagy jogutódai ezen vasutat teljes jó karban, ingyen és tehermentesen tartoznak az államnak átadni.

Az 1880. évi XXXI. t. c. 2. §-ban előirt megváltás esetében a megváltás módjait tekintveben ugyanazok az idézett törvények határozatai irányadók. Mindkét esetben átveszi a m. állam saját tulajdonába, birtokába, használatába a pályaterület és földjét, a föld- és műmunkákat, a fel- és alépítményeket minden hozzátartozókkal, ngymint forgalmi eszközökkel, pályaudvarokkal, fel- és lerakódó helyekkel, a vasút üzletéhez tartozó épületekkel, az indulási s érkezési helyeken ór- és felvigyázó házakkal, minden felszerelvényekkel, ingó és ingatlanokkal egyetemben; ellenben az engedélyesek vagy jogutódjaik megtartják az általuk folytatott üzlet alatt jövedelmi fölöslegeikből alkotott netaláni tartalékalapot és a kinnlevő eszelekvő összegeket, valamint azon építkezéseket, a melyek megszerzésére, vagy előállítására a kormány által azonos határozott hozzáadással hatalmaztattak fel, hogy azok a vaspályának semmi tartozékát képezni nem fogják.

23. §. A közmunka- és közlekedéstudományi miniszterium az állami érdekek megóvása tekintetéből jogosítva van magának úgy a pálya építése, valamint az üzlet megfelelő felszerelése és folytonos jókarban tartása felől minden részben meggyőződést szerezni és meghagyni, hogy a mutatkozó hiányok pótoltsanak.

Különösen fentartatik a nevezett miniszterium részére azon jog, hogy a forgalom növekedéséhez képest az engedélyeseket a forgalmi eszközöknek időnkénti megfelelő szaporítására kötelezhesse.

A közmunka- és közlekedéstudományi miniszterium által kiküldött bizottságnak jogában áll, az igazgatóság és az ennek kebeléből netán kirendelt külön bizottságok ülésében, valamint a közgyűlésekben részt venni, nemkülönben törvénytelen, a köz- vagy állami érdekekre netán hátrányos, az engedélyokmánnyal ellenkező intézkedéseket felfüggeszteni s erről nevezett miniszteriumnak további eljárás végett jelentést tenni.

24. §. A közmunka- és közlekedéstudományi miniszteriumot megilleti a jog, hogy engedélyeseket a jelen engedélyokmány és az annak kiegészítő részét képező okmányokban megállapított kötelezettségeinek, ugyszintén a kormány által az engedélyeseket kötelező törvények, szabályok, utasítások stb. alapján kiadott rendeleteknek teljesítésére 200 frttól 10,000 frtjig terjedhető bírság kivétele által szoríthassa.

A kivett és a közmunka- és közlekedéstudományi miniszterium által kitűzött záros határidő alatt az engedélyesek által be nem fizetett bírság a vasút bármely birtokából vagy annak jövedelméből egyszerű közigazgatási úton fog behajtatni.

Az esetre, ha a kiszabott pénzbírság a még letételeben levő engedélyesek biztositékból vonható le, engedélyesek ezen biztositékokat az eredeti összegre a pénzbírság levonásának napjától számított 14 nap alatt ismét kiegészíteni tartoznak.

Ha az engedélyokmányon, vagy egyéb törvényes-határozatokon és rendelkezéseken alapuló kötelezettségek megsértése az engedélyesek részéről ismételve fordulna elő s más megtorló intézkedés a kívánt engedményre nem vezetne; ugyszintén ha a fenti 3. §-ban megállapított határidők az építési tervek benyújtása, az építés befejezésére, illetőleg az üzlet megnyitására nézve meg nem tartatnának s e határidők megtartásának elmulasztása a többszörösen idézett vasúti engedélyezési szabály 11. §-ának b) pontja értelmében, különösen pedig politikai és pénzügyi válságok által nem igazoltathatók: a köz-

munka- és közlekedéstudományi miniszterium a jelen engedélyokmányt bármikor hatályon kívül helyezheti, és megszüntetve nyilváníthatja a nélkül, hogy ezen határozatból kifolyólag engedélyesek az állam irányában bármi néven nevezendő címen kárpótlási igényt nyújthassanak fel.

Annak meghatározása, hogy az engedély hatályon kívül helyezése esetén a pálya építésének folytatása s illetőleg ugy ezen, mint azon esetben, ha az engedélyesek a pálya üzletét megszakítanak, az üzlet továbbvitelére érdekében minő intézkedések tetessenek, a közmunka- és közlekedéstudományi miniszteriumot illeti meg; önként értendő, hogy ezen intézkedések kárjai és veszélyei kizárólag az engedélyeseket terhelendik.

25. §. Ezen engedély, valamint az annak kiegészítő részét képező okmányok minden okmányoszerű kiadományai csak 1 frtra szabott bélyegdíj alá esnek.

Budapest, 1887. szeptember hó 17-én.

A m. kir. miniszterium nevében

BAROSS GÁBOR s. k.,
közmunka- és közlekedéstudományi m. k. miniszter.

Kiegészítő melléklet

a szabadka-zenta-ó-becsei és zenta-horgos-szegedi helyi érdekű vasútra vonatkozó 38335/1887. számú engedélyokmányhoz.

A szabadka-zenta-ó-becsei és zenta-horgos-szegedi helyi érdekű gőzmozdonyu vasút építésére és üzleti berendezésére vonatkozó feltételek.

I. Általános határozatok.

A Szabadkától Ó-Becséig vezetendő vasút és annak zenta-horgosi szárnyvonala, mint rendes vágány helyi érdekű gőzmozdonyu vasút az 1887. évi szeptember hó 17-én kelt engedélyokmány 3-ik §-a értelmében a közmunka- és közlekedéstudományi miniszterium által előzőleg helybenhagyandó tervek alapján s az alább következő részletes határozatok szerint építendő s olyképpen berendezendő, miszerint a kiépített pályán a vonatok óránkénti 35 km. legnagyobb sebességgel közlekedhessenek.

Engedélyesek kötelesek az engedélyezett pálya számára beszerzendő sínre és forgalmi eszközökre vonatkozó szállítási szerződéseket és feltétteleket a nevezett miniszteriumhoz jóváhagyás végett előzetesen bejelenteni, továbbá a pálya építésére vonatkozó szerződést is bemutatni, ez utóbbit azonban csak akkor, ha az építés általánosságért vállalkozónak adatik át, vagy ha az építés kivétel a pénzszerezéssel is egybe van kötve.

A pálya építésénél engedélyesek az érvényben levő általános, valamint a helyhatósági, építési és rendőri szabályokhoz alkalmazkodni kötelesek.

II. Alépítmény.

A pálya építménye egy vágányra készítendő. A legnagyobb emelkedés vagy esés 6-5 %-kal állapítandó meg. A kanyarodásoknak a nyílt pályán 300 méternél kisebb felülmérővel nem szabad bírniok.

A pálya szabályszerű korona szélessége az alépítmény felszínében, azaz a kavicságy alsó felületének magasságában nézve, legalább 4-0 métert tegyen. Görbületeknél a töltés külső oldala a tülemlésnek és a vágány kibővítésnek megfelelően kiszélesítendő.

Töltések ($1\frac{1}{2}$ vagy $1\frac{3}{4}$) lábas lejtővel létesítendő, a bevágás lejtői pedig az anyag minősége szerint lesznek előállítandók.

Az anyagok lejtője egy lábasnál meredekebb nem lehet és a töltés lába és a nyitandó anyagok lejtője közt legalább 0-6 m. széles padka hagyandó; azonfelül az anyagok oly módon létesítendő, hogy azokban káros vízfolyások ne keletkezheszenek.

Csuszamlásra hajlandó töltések és bevágások megfelelően biztosítandók. Arterületeken átvonuló töltéseknél a pályaszín 1-0 m.-rel a legmagasabb árvíz felett lesz tartandó és ily helyeken a töltések lejtői a szükséges képest biztosítandók. Átereszek és kisebb hidak ugy állítandók elő, hogy a hordszerkezet alsó éle és a legmagasabb árvíz színe között 0-6—10-1 m. nyílt magasság maradjon; nagyobb hidaknál az árvíz és szerkezet közötti magasság 1-0 m.-nél kisebb nem lehet. Mindazon helyeken, hol folyók vagy patakok a pályát megközeleltik, a partok leválás és kimosás ellen kellően biztosítandók.

Vízfolyások, patakok és folyók áthidalás előtt vagy után megfelelően szabályozandók és a szükséghez mért partvédművekkel ellátandók.

Útszabályozások, úttárhelyezések és átjárók felépítménye az eredeti út felépítményének megfelelően vagy kőalaphoz és kavicsból, vagy csak kavicsból állítandók elő.

Oly utaknál pedig, melyek kavicsból egyáltalában nincsenek, az átjárók mindkét sinesztől számított 8—8 méter hosszúságban 15 cm.; azontúl pedig 10 cm. magasságban kavicsalozandók.

A párhuzamos utak és útátjárók alatt a szükséghez képest megfelelő nyílású hidak vagy áttereszek létesítendőek.

Az állomási hozzájáró utak azon részei, melyeket engedélyesek tartoznak előállítani, valamint az állomási fensíkon fekvő utak is 15 cm. vastag kőalappal és 10 cm. vastag kavicsborítékkal létesítendőek.

Minden állomáson kert számára legalább 400 m² m. és minden egyes óránál legalább 1000 m² m.-nyi földterület kisajátítandó.

A felépítmény beagyazásához $\frac{1}{3}$ részben kavics és $\frac{2}{3}$ részben homok használandó s a beagyazásnak a sinek talpa alatt 0-25 m. vastagsággal és a sinalsak magasságában 2-8 m. szélességgel kell bírnia.

Állomási terek, az utak kivételével 10 cm., órnházi fensíkok pedig 5 cm. vastag kavicsréteggel borítandók.

Tartaléklul kötelesek engedélyesek kilométerenkint 40 köbm. beagyazási anyagot az építési alaphoz beszerezni s a vonal mentén alkalmas helyeken lerakva, az üzletnek rendelkezésére bocsátani.

A pálya testébe építendő azon vízáteresztők, melyek felett feltöltés alkalmaztatik, valamint a nyílt műtárgyak is kőből vagy téglából építendőek, ez utóbbiak felszerkezetei fából létesítendőek.

III. Felépítmény.

A pálya 1-435 m. vágányszélességgel építendő. A sinek, melyek acélból gyártandók, folyóméterenkint 22-3 kgrammál könnyebbek nem lehetnek és a függő sinesztés alkalmazása mellett oly sűrűn rakott talpfákon helyezendők el, miszerint igénybevételük 4500 kgramm kerényomással alatt négyzet-cm-kint 1000 kgrammot meg ne haladjon. A vágányok egymástól távolsága középtől-középig mérve, az állomásokon legalább 4-75 métert, a nyílt vonalon pedig legalább 3-0 métert tegyen.

Az engedélyesek kötelesek a felépítményi anyagok $\frac{1}{2}$ %-át, valamint összesen a két vonal számára három (3) teljes váltót és keresztvezést a szükséges talpfákkal együtt tartaléklul az építési alaphoz beszerezni, s az üzlet rendelkezésére bocsátani.

A közmunka- és közlekedéstudományi miniszterium által a csatlakozási állomásokon kívül a két vonalon összesen 92-00 m. állomási mellékvágány létesítése követelhető.

A közönséges talpfák hossza legalább 2-2 m. legyen, melyek, valamint a kitérők talpfái tölgyfából állítandók elő.

A felépítmény többi anyagát és szerkezetét a közmunka- és közlekedéstudományi miniszterium az engedélyesek által kellő időben előterjesztendő részletek alapján határozza meg.

IV. Épületek.

Az engedélyezett pályán a következő épületek létesítendőek:

Alomlás neve	Bepótlott terület m ² -ben		Bepótlott terület m ² -ben	
	Földszintes	Felüljárós	Földszintes	Felüljárós
Verucis	110	80	84	80
O-Kanizsa (szállás)	144	80	84	80
Bogaras	110	80	84	80
Zenta	185	105	120	84
Ada	144	80	84	80
Moholy	144	80	84	80
Petrovszello	144	80	84	80
O-Becse	185	105	120	84
A zenta-horgosi szárnyvonalon				
Adorján-Kishegy es	144	80	84	80
O-Kanizsa	144	80	84	80
Martonos	144	80	84	80

Az állomásokon előállítandó váltóóri lakásokon, valamint a sorompók kezelésére esetleg szükséges őrbódékon, nyílt pályán a közmunka- s közlekedéstudományi miniszterium által meghatározandó helyeken, mind a két vonalon összesen 29 órház lesz építendő.

Egy váróhelyiség minden állomáson létesítendő s a közmunka- és közlekedéstudományi miniszterium fogja megállapítani, hogy melyik állomáson kellend egynél több váróhelyiséget létesíteni és berendezni.

Közcélok, ugymint: a jövedék, posta, távirda, rendőrség stb. részére megkivánható helyiségek előállítására az engedélyesek csak külön kárpótlás mellett kötelezhetőek.

A felvételi épületek, lak- és órnházak kőből vagy téglából; áruaktárak fából, kő- vagy téglalapzattal; a mozdonyosínek, vízállomási épületek favazas falakból állítandók elő; a nyílt rakodók falazandók, a gabonaszínek, közsén-, kézi és pályafentartási raktárak és melléképületek egészen fából létesítendőek.

A vízállomások berendezésénél kézzel hajtható szivattyúk, faviztartók, égetett agyagból való vízvezető csövek stb. alkalmazása megengedtetik és a mozdony, esetleg ejektor vagy pulsméter segítségével közvetlen a kútból is merítheti vizét.

A vízállomási kutak ugy állítandók elő, hogy azok 24 óra alatt mindegyik irányban közlekedő 12—12 vonat számára elegendő vizet szolgáltatassanak.

V. Pálya elzárás és jelzés.

A pálya bekerítése általában, a védgátakat és anyagarkokat is ide értve, csak különösen figyelemre méltó helyeken és ott szükséges, hol a pálya jelentősebb forgalmat közvetítő köztutak vagy helységek közelében s helységek keresztlul vezet el.

Az útátjárók elzárására szükséges sorompók csak nagyon látogatott útátjárásoknál vagy oly helyeken állítandók fel, hol a vonat közlekedése az útátjárástól legalább 200 m. távolságra észre nem vethetetik.

A sorompóval el nem látott útátjárások előtt figyelmeztető jelzők állítandók fel.

Az engedélyesek kötelesek üzleti távirdát, melyen az állomások közti távüregnyezés eszközölhető, állítani fel.

A lát-, hang- és harangjelzők mellőzhetőek, azonban a csatlakozási állomásoknál, valamint a szárnyvonallagazásánál mind a két vonalon egy-egy villanyos távjelző felállítandó.

A szárnyvonallagazásánál felállítandó és Zenta állomáshoz közeleső két távjelző az elágazási váltóval önműködő készülék segítségével kapcsolatba hozandó, az ott létesítendő órház pedig Zenta állomással egy telefon-vezetékkel összekötendő.

A kézi és a vonatokon használandó jelzőeszközök a fennálló szabályok szerint rendezendőek be.

VI. Állomások.

Az engedélyesek kötelesek a kiépítendő pályán és pedig:

I. A szabadka-ó-becei vonalon	
Verusitz	állomást 330 m. hosszal
Ó-Kanizsa-szállás	" 400 " "
Bogaras	" 330 " "
Zenta	" 450 " "
Ada	" 400 " "
Moholy	" 330 " "
Petrovzellő	" 400 " "
Ó-Becse	" 450 " "
II. A zenta-horgosi szárnyvonalon	
Adorján-Kishegyes állomást	330 m. hosszal
Ó-Kanizsa	" 450 " "
Martonos	" 330 " "

Ezen felül engedélyesek a szükséglet szerint még további állomásokat, kitérőket és megálló helyeket is létesíthetnek.

Az eszközölni kívánt ezen pótlékterümenyekhez azonban a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium engedélye a tervezetek bemutatása mellett előzetesen kikérendő.

Az állomások, kitérők és megállóhelyek lehetőleg vízszintesen helyezendők el és pedig olyképen, hogy azok szükség esetén megnagyobbíthatók legyenek.

VII. Üzletesszközök.

Az üzletesszközöket az 1887. évi szeptember hó 17-én kelt engedélyokmány 2-ik §-ában idézett vasúti üzletartás a 2-ik és 22-ik §-ában megszabott határozmányok fentartása mellett, a mennyiben ezek az idézett engedélyokmány határozmányai folytán változást nem szenvednek, engedélyesek maguk törvényhozás utólagos meg; kötelesek azonban a beszerzendő forgalmi eszközök részleteit a közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumhoz átvizsgálás és jóváhagyás végett megrendelés előtt bemutatni.

VIII. Felszerelési leltári és berendezési tárgyak és elhasználati anyagok.

A felszerelési, leltári és berendezési tárgyak engedélyesek által jóváhagyás végett bemutatandó részletes kimutatás alapján a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium által megállapítandó mennyiségben; az elhasználati anyagok pedig 4 heti szükségletnek megfelelőleg lesznek az építési tőkéből beszerzendők s az üzletnek rendelkezésére bocsátandók.

IX. Jótállás.

A pálya építésénél alkalmazott anyagok és a teljesítendő munkálatok jóságáért az engedélyesek a m. k. államvasutaknál érvényben levő általános és részletes építési feltételek határozmányai szerint viselik a jótállási szavatosságot.

Budapest, 1887. évi szeptember hó 17-én.

BAROSS GÁBOR s. k.,

köz- és közlekedésügyi miniszter.

Naptár.

November.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
18 Pént.	Eugen	Ottó, Géza	6 Pál
19 Szom.	Erzsébet	Erzsébet	7 33 vértanu
20 Vas.	B 25 V. Bód.	B 24 Jan.	8 D 24 Mih. fóa.
21 Hétfő	B. Assz. avat.	Lidia	9 Onesiphon
22 Kedd	Cécilia	Cicelle	10 Erastus

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

11532. sz.
1887.

Árlejtési hirdetmény.

A Bács-Bodrogh megyébe kebelezett kucurai róm. kath. templom és tornyánál felmerült helyreállítások vállalata iránt 908 frt 95 kr kikéltési ár s a kézi és írás napszámok természetben, vagy annak váltásá ára fejében megállapított 161 frt 01 krnyi készpénz kiszolgáltatása mellett **folyó évi november hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor Kulán, a kincstári ispánság hivatalos helyiségében** zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni. Miről vállalkozók oly hozzáadással értesítettek, hogy a nyilvános árlejtésen csak a kikéltési ár 10%-ának megfelelő bántépénzzel letétele után vehetnek részt, nemkülönben a kellően bélyegzett zárt írásbeli ajánlatok is a megfelelő 10% bántépénzzel ellátva, a verseny megkezdése előtt az árlejtő bizottsághoz nyújtandók be. Közlekedési feltételek a kulai kincstári ispánságnál, valamint alant irt kir. jószágigazgatóságnál naponta betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szegeden, 1887. évi november hó 13-án. **M. kir. jószágigazgatóság.**

Jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a közelgő vásáron át, dús választékú

nőiruha-raktáram

a fő-utcán, **Szemző Gyula** ur házában, Schlieszer testvérek üzletük mellett létezik.

Teljes tisztelettel

Kaufmann S. utóda.

10840/1887. szám.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi 56320. számú magas intézménye folytán a szegedi kir. államjóságigazgatóság kezelése alatt álló alább elősorolt kincstári birtokok, regálék stb. örök eladása iránt az alább kitűzött helyeken és időben mindenkor délelőtt 9 órakor kezdve írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. — Az árverés megkezdése előtt 10% bántépénzzel teendő le s az 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatokhoz szintén a kikéltési árnak 10%-át tevő bántépénzzel mellékelendő. A feltételek a szegedi m. kir. jószágigazgatóságnál és az illető ispánságoknál betekintheők. — Az alább elősorolt birtokok közül az alsó-pusztakulai, tovarisovai, ó-szvai, veprováci, bresztováci, kereszturi, ó-verbázi, kucurai és pívnicai birtokok pedig vagylagosan háromféle módon kerülnek eladás alá; először 5—10 holdas és nagyobb részletekben, továbbá dülönként és utóajánlatok útján, a dülönkénti vagy egész birtoktestre csak zárt írásbeli ajánlatok adhatók be, míg az 5—10 holdas, vagy habár nagyobb, de a dülönként csak egy részét képező parcellákra egyenként csak szóbeli árverés fog megtartatni. Ezen hármas mód szerint elerendő legkedvezőbb ajánlat fog a végeredménynek tekinteni. Utóajánlatok semmi szín alatt figyelembe nem vétetnek. A csillaggal jelölt birtoktestek eladásához a törvényhozás utólagos jóváhagyása kikötött. — Az árverést megtartó helyek és birtokok a következők: **Palánka a kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1887. évi december hó 14-én délelőtt 9 órakor.** Paragái maradványföld 112³⁹⁵ h. 14,720 frt 80 kr*; ugyanily nevű 59⁷⁵⁵ h. 8112 frt 16 kr*; Paragái közlegelőből nyert birtok 484⁹⁶⁸ h. 250,193 frt 60 kr*; Tovarisovai legelőföld I. nagybérlet 228¹¹⁷⁰ h. 48,359 frt*; II. nagybérlet 261²³⁸ h. 65,287 frt*; III. nagybérlet 261²³⁹ h. 65,287 frt*; kisbérletek 308¹¹⁰⁰ h. 77,172 frt*; N-palánkai vásárvámjog és vásártér 20⁶⁵⁰ h. 4549 frt 08 kr*; hetivásárvámjog 13,896 frt*; Hódásághy vásárvám szedési jog 5344 frt*; Futtak-esereviesi görzév 60,016 frt*; Ujvidek-kamenicai révjog 10,780 frt*; Novoszellő-szotini révjog 33,300 frt*; Bukinai italmérsi jog épülettel és mézszárszék 1128 □ öl 33,880 frt*; Plávnai italmérsi jog épülettel 1058 □ öl 18,112 frt*; O-palánka-csébi csárda italmérsi jog 8100 h. 5600 frt*; Tovarisovai italmérsi jog épülettel 1960 h. 29,888 frt*; Szilbási italmérsi jog épülettel és mézszárszék 920 □ öl 19,815 frt 20 kr*; Paragái italmérsi jog épülettel 1342 □ öl 12,000 frt*; Obrováci italmérsi jog és mézszárszék melléképületekkel 599 □ öl 19,888 frt 80 kr kikéltési árrakkal, mindannyi sörmérés nélkül, — és még több kisebb értékű birtoktest. — **Kulán a kincst. ispánság hivatalos helyiségében 1887. évi december hó 16-án délelőtt 9 órakor.** Alsó-pusztakula 1331¹⁸³ h. 325,471 frt*; Ó-szvai I. bérlet 612¹⁰¹⁵ h., II. bérlet I. dülő 300 h., II. dülő 300 h., III. dülő 300 h., IV. dülő 376⁵⁰⁷ h., III. bérlet 871³⁵⁰ h., utak 19⁶²³ h. az összes becsérték 827,104 frt*; Veprováci tagosított birtok 626¹⁵¹⁶ h. 250,780 frt*; Bresztováci I. dülő 158¹¹⁷⁵ h. 63,492 frt*; II. dülő 141¹⁵⁹⁸ h. 45,440 frt*; III. dülő 129³⁴⁰ h. 34,836 frt*; IV. dülő 70⁸⁹⁹ h. 16,215 frt*; V. dülő 218⁸⁹⁹ h. 50,268 frt*; az eddig felsorolt birtokokra először szóbeli árverés részletekben rajz és külön kimutatás szerint, azután zárt ajánlatok tárgyalása dülönként és egészben. Pacséri Poeskay-féle szállományi föld 238⁷³⁸ h. 83,461 frt*; Kis-sztapári birtok 387¹⁵⁰⁰ h. 105,750 frt*; Ó-becei Stefanovits föld 8100⁰⁰ h. 2589 frt*; Uj-verbázi nádaskert 78³³¹ h. 15,666 frt*; Bélapusztai nagybérlet I. szám 405¹³⁸¹ h. 81,172 frt*; IX. szám 430⁸⁷⁵ h. 99,026 frt*; Kereszturi tagosított birtok 957⁶³³ h. 164,345 frt*; Ó-verbázi I. dülő 320²² h. 102,403 frt*; II. dülő 213⁴³⁰ h. 68,027 frt*; Kucurai tagosított birtok 944⁵¹⁸ h. 321,068 frt*; Pívnicai tagosított birtok I., II., III. nagybérlet 1073⁵⁰ h. 295,243 frt*; ez utóbbi öt birtokra vagylagos árverés előbb a külön térrajz és kimutatás szerinti részletekben, azután zárt írásbeli ajánlatok tárgyalása dülönként és végre egészben. Kula nagyközönségi vásártér országos vásárvámjog 53¹²⁸⁷ h. 37,625 frt 60 kr; hetivásárvámjog 4508 frt; Kulai magtár 821 □ öl 20,920 frt*; Uj-verbázi vásárvámjog 3620 frt*; D-szt-iváni legelőföld 258¹⁴¹ h. 77,427 frt*; ugyanily nevű 490¹⁰⁹² h. 73,597 frt*; Szt.-tamási legelőföld 83¹⁴⁰⁰ h. 25,161 frt*; Ó-kéri postaföld 71⁶⁶⁴ h. 21,423 frt*; Uj-szvai italmérsi jog 26,820 frt 52 kr*; Ó-szvai italmérsi jog és magtár, koresma 1778 h. 81,368 frt 80 kr; Pacséri két kisebb italmérsi jog 1560 frt; Kis-sztapári italmérsi jog 2°-ed része 2659 frt 50 kr; Kereszturi italmérsi jog és mézszárszék 799 □ öl 31,134 frt; Pívnicai italmérsi jog és mézszárszék 1150 □ öl 37,648 frt; Cservenkai italmérsi jog 71,936 frt; Kulai vendéglő és italmérsi jog 1212 h. 152,532 frt; Uj-verbázi belső italmérsi jog 96,680 frt; mindannyi sörmérés nélkül, — és még több kisebb értékű birtoktest. — **Zomborban a kir. adóhivatal hivatalos helyiségében 1887. évi december hó 19-én délelőtt 9 órakor.** Bezdáni, az urberi rendezéskor jutott föld 7¹⁰³⁹ h. 1912 frt*; hetivásárvámjog 6468 frt*; Szöntai Erdődy Dunarév 24,360 frt; Monostorszegi tagosított birtok 1401⁷⁸¹ h. 110,568 frt*; Szántovai volt ispáni föld 6 h. 2820 frt; Duna meder 106³⁹² h. 8248 frt*; Baracska italmérsi jog 986 □ öl 30,756 frt; Csataaljai italmérsi jog és mézszárszék 606 □ öl 13,976 frt*; Dautovai italmérsi jog és mézszárszék 799 □ öl 28,719 frt*; Szántovai italmérsi jog 1731 h. 35,768 frt*; Monostorszegi és a Ferenc-csatorna régi torkolatánál csárda italmérsi jog 1543 □ öl 38,820 frt; Béregi italmérsi jog 342 □ öl 22,044 frt*; Apatini vendéglő és italmérsi jog 1140 □ öl 159,600 frt*; Bogojevai italmérsi jog 596 □ öl 27,540 frt; Gombos-bogojevai révesárda és italmérsi jog 354 □ öl 17,300 frt, e két utóbbi együltt adatik el. Gákovai italmérsi jog és mézszárszék 1057 □ öl 32,069 frt 20 kr; Gyurity pusztai italmérsi jog 760 □ öl 6758 frt; Doroszlói két vendéglő és az ottani szt.-kúti csárda italmérsi jog 2512 h. 23,160 frt; Prigl.-szt.-iváni italmérsi jog és mézszárszék 414 □ öl 47,500 frt; Csonoplyai italmérsi jog 979 □ öl 46,896 frt; Kernyajai italmérsi jog 1274 □ öl 42,116 frt*; mindannyi sörmérés nélkül, — és még több kisebb értékű birtoktest. — Szeged, 1887. évi november hó 10-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnyomat nem díjaztatik.)

11938. sz.

1887.

Halászlati jogok használatbeadása.

Szabadka sz. kir. város tulajdonához tartozó Kis- és Nagy-Palics, Ludastó, Kőrösér és a kelebiai tavakban gyakorlandó halászlati jog **f. évi november hó 30-án délelőtt 10 órakor** fog a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében 1888. ápril hó 24-től 1894. december 31-ig terjedő időre nyilvános árverésen használatbeadatni.

Kikéltési árak:

Kis- és Nagy-Palicsért 2000 frt.

Ludastó és mellékreszeiért 600 frt.

Kelebiai tóért 100 frt.

Kőrösérért 100 frt.

Mely árverésekre érdekeltek meghivatnak azzal, hogy tartoznak az árverés megkezdésekor annak biztosítására a kikéltési ár 10 százalékát készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban letenni és hogy a feltételek Szigethy József gazd. tanácsnoknál naponta megtekintheők.

Kelt Szabadkán, 1887. október hó 1.

3-2

A városi tanács.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megyébe kebelezett Petrovoszellő községben elhalálozás folytán üresedésbe jött községi adójegyzői állásra pályázat nyittatik, és ennek választás útján leendő betöltése **1887. évi december hó 15. napjának reggeli 9 órája** Petrovoszellő községhezánál kitűzetik. Ezen állással 500 frt évi fizetés és 9 lánca földnek adómentes élvezete jár.

A pályázni óhajtok felhivatnak, miszerint az 1883. évi I-só t. c. 6. §., valamint az 1886. évi 22. t. c. értelmében felszerelt és a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelv tudását igazoló kérvényeiket okmányokkal együtt 1887. évi december hó 3-ik napjáig hozzám annál bizonyosabban benyújtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

O-Becsen, 1887. évi december hó 9-én.

Gombos Béla,

főszolgabíró.

3-2

Eladó ház

a szöntai uton 124. szám alatt 8 szoba, 2 konyha, pince, kamra és kerttel. Tudakozódhatni Bittermann

3-1

Nándor lapkiadónál.

3947. sz.

plg. 1887.

Árverési hirdetmény.

A vajszka-bogyáni uradalomnak Szalay Károly parabutyi földbirtokos által zárgondnokilag kezelt f. é. terméseiből:

1. Csöves kukorica jó minőségű mintegy 2500 métermázsza a 2 frt.; csöves kukorica éretlen mintegy 150 métermázsza a 50 kr.;
2. Kender 20,000 kève a 3/4 kr.;
3. Kendermag 10 mm. a 5 frt.;
4. Bor, siller 45 hctlr. a 4 frt.; bor, vörös 17 hctlr. a 3 frt.;
5. Burgonya 30 mm. a 1 frt 50 kr.;
6. Buza ocsu 10 mm. 50 krnyi kikéltési ár mellett Vajszka község házána a vgr. törv. 210 §-ához képest bírósági kiküldött közbejöttével **f. é. november 27. napjának délelőtti 10 órájkor** nyilvános árverésen elfognak adatni.

A vevők a vételár 20%-át bántépénzzel nyomban s az egész vételárt 12 nap alatt lefizetni s a megvett tárgyat átvenni tartoznak. A kukorica a görében s a kender a szértiskertben a vevő kárára s veszélyére 1888. évi ápril 24. maradhat.

Hódásághon, a kir. járásbírósnál 1887. november 8.

A hódásághy kir. járásbírósnál.

Hirdetés.

A csantavéri nagyvendéglőbe 1888. jan 1-től 3 évi időszakra, egy koresmáros kerestetik.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni Sinkovits Péter regalebérő urnál Csantavéren.

3-1